

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. március 6.

bb 1. megemlékezések a tanácsköztársaság fél évszázados jubileumáról a munkásőr-alakulatoknál

1 vt/gk szb zs

1969. március 6.

a munkásőr-alakulatoknál is országsszerte megemlékeznek az első magyar proletárhatalom létrejöttének 50. évfordulójáról. a munkásőrség országos és budapesti parancsnoksága március 17-én délután közös ünnepséget rendez a vasas-székházban. az ünnepi beszédet papp árpád, az mszmp központi bizottságának tagja, a munkásőrség országos parancsnoka tartja, majd emléklakettet és oklevelet ad át veterán munkásőröknek, akik annak idején részt vettek a tanácsköztársaság harciban.

hasonló ünnepségeket rendeznek borsod, csongrád, pest és szolnok megyében, ahol - az országos parancsnok megbízásából - a megyei parancsnokok adják át az emléklakettet, illetve oklevelet a munkásőr-veteránoknak. a megtisztelő elismerésben országosan csaknem négyszázan részesülnek. /mti/

bb 2. az egyetemi jelentkezés határideje: május 2

1 fe/gk szb zs

1969. március 6.

a művelődésügyi miniszter módosította a felsőoktatási intézmények nappali tagozatára történő jelentkezés rendjét, illetve határidejét. eszerint a korábbi május 10-e helyett május 2-ig kell eljuttatni a jelentkezéseket a felsőoktatási intézményekhez. a pályaalalmassági vizsgák miatt ez alól kivételt képeznek a tanítóképző, az óvónőkészítő, valamint a gyógypedagógiai tanárképző főiskolák. itt a jelentkezés határideje: március 25. /mti/

bb 3. strandrendezés, csónak- és vitorlás-kikötő építés,
új nagy öltöző a velencei tó-parton

vid-fm szb ká

1969. március 6.

az idén nyáron az eddiginél kedvezőbb körülmények várják a velencei tóra érkező kirándulókat és üdülőket. az agárdi strand területét fásították. júniusra felépítik az új 720 személyes öltözőt. ugyancsak ekkorra elkészül az új bazársor. a vezetékes vízellátást is megoldják a strand területén. mihelyet az időjárás megengedi, két szívó-nyomó kotrógép megkezdí és május végére befejezi az agárdi strand területének iszaptalanítását. a strand közelében csónak- és vitorlás kikötőt építenek. a partvédő betonfal építését júniusra, a kikötő-építéssel egyidőben fejezik be. a nemzetközi versenyekre alkalmas kajak-kenu pályát a tervek szerint az északi parton építik meg két-három év múlva. /mti/

--

bb 5. „Haydn Eszterházán,, - a sztereoszínház bemutatója

i ol/j szb la

1969. március 6.

a zeneköltő művei, levelei és naplórészletei alapján összeállított „Haydn Eszterházán,, című új bemutatót szombaton a Kossuth Klubban rendezi a magyar hanglemez-klub és tit művészeti választmányának sztereoszínháza. közreműködik Csernus Mariann, Kohut Magda, Gábor Miklós és a tátrai-vonósnégyes. az előadásban a magyar hanglemezgyártó vállalat legsikerültebb Haydn-felvételeiből adnak válogatást. /mti/

--

bb 7. szabadtéri tornaterem a belvárosban

i gj/tné szb zs

1969. március 6.

„ritkítják,, a belváros egyik legsűrűbben beépített részét, a Veres Pálné utca és a Bástya utca környékét. ezen a részen ugyanis több öreg, lebontásra megérett épületet szarnálnak. a Veres Pálné utca 42 szám alatti lakóépületet például már bontják és hasonló sors vár a 3, 5, 7. számú épületekre is. helyükön újabb lakóházakat nem kívánnak emelni. az így szabaddá váló területen - a Fejér György utca, a Veres Pálné utca és a Bástya utca által határolt telkeken - központi játéktér kialakítását tervezik. a játszótéren többek között kézi-, röplabda-, kosárlabda és futópálya, felemás korlát, nyújtó, gyűrű, sakk-, ping-pong-asztal, hinta és csúzda is lesz majd. /mti/

--

42

-2-

bb 4. házy Erzsébet - spanyolországi koncertturnéjáról

i ol/gk-ju zs la

1969. március 6.

Házy Erzsébet, a magyar állami operaház magánénekesnője a napokban érkezett haza nagy sikerű külföldi vendégszerepléséről. rövid beszámolójában elmondotta az mti munkatársának, hogy közreműködésével a kölni rádiózenekarral két alkalommal készült koncertfelvételek a rádió ottani stúdiójában. a felvételek során a művész a „Don Juan,, a „Carmen,, és egy amerikai musical részleteit énekelte. a felvételek után részt vett a kölni rádió zenekarának kéthetes spanyolországi turnéján, Heinrich Hoppéval és Arwend Sandnerrel, a kölniek két kedvelt énekművészevel együtt. az együttes - amely fellépett Barcelonában is - főként katalán városokban szerepelt különféle színházakban, a már említett stúdiófelvételek során elhangzott műsorról. a közönség a hangverseneket tetszéssel fogadta. Házy Erzsébet ez alkalommal szerepelt először Spanyolországban.

az énekesnő az operaházi feladatok mellett rövidesen megkezdí felkészülést áprilisban sorra kerülő szovjetunióbeli vendégszereplésére. a Bolsojba ezúttal negyedszer hívták meg. nyáron két hónapon át ismét Bécsben vendégszerepel, „a Vig Őzvegy,, előadásainak Glavari Hanna szerepében. /mti/

--

bb 6. magyar turbinás áramlásmérők az ndk-nak

i sl/tr-ju ie la

1969. március 6.

a méréstechnikai központi kutató laboratórium és az ndk-beli szabályozástechnikai műszeripari és optikai vállalatok egyesülése között az illetékes külkereskedelmi vállalatok közreműködésével megállapodás jött létre. a szerződés értelmében a német egyesülés ezentúl Magyarországról szerzi be a turbinás áramlásmérők teljes választékát és a hozzájuk tartozó jelző műszereket. e cikkeket a méréstechnikai központi kutató laboratórium angol licenc alapján gyártja. a magyar vállalat 18féle kivitelben készíti az említett műszereket az ndk vegyipara és olajipara részére. a szerződés minimálisan évi 5 millió forint értékű magyar műszer exportjáról intézkedik. /mti/

--

42

-3-

bb 8. kiváló ifjúsági klubok budapesten

1 di/gg-ju zs la

1969. március 6.

tíz ifjúsági klub nyerte el budapesten a legutóbbi értékelés alapján a megtisztelő „kiváló” címet. összesen 34-en küldték be nevezésüket a kish központi bizottságának pályázatára, mert úgy érezték, hogy a fiataloknak kínált programjaik formája és módszere megfelel a követelményeknek. a bíráló bizottság azonban úgy döntött, hogy négy-négy üzemi és területi ifjúsági klub, valamint két diákklub használja ki a legjobban adottságait és lehetőségeit, s tölti be ezekhez mértén valóban kiválóan hivatását. a fővárosban egyébként ma már meghaladja a százat az ifjúsági klubok száma, s ezekben 10-15 ezer fiatal tölti kellemesen és hasznosan szabadidejét. /mti/

--

bb 9. elkészült a képzőművészek új alkotóháza a mártélyi tiszaparton

vid/fm-ju ká la

1969. március 6.

a csongrád megyei mártély község mellett, a tiszaparton lévő üdülőnegyedben elkészült a hódmezővásárhelyi művésztelep új alkotóháza. az árterületen lévő régebbi épületet, - amelynek falait a korábbi években megrongálta a folyó árja, - még a múlt év elején lebontották. helyette rácz györgy építőművész tervei alapján emelték az új alkotóházat, amely ugynevezett hombárlábakon nyugszik. az épület helyiségei így magasabbra kerültek, mint a tiszaparton eddigi legnagyobb vízszintje.

az új létesítményt több mint egymillió forintos költséggel a hódmezővásárhelyi tanács és a képzőművészeti alap közösen építette. öt szobában, egy-egy turnusban tíz művészt helyezhetnek el. az alkotók a tiszára néző teraszokon, egy nagyobb közös műteremben és természetesen a környéken, a folyóparton, a közelben lévő mezőgazdasági üzemek területén is dolgozhatnak. a közös műterem két oldalát vasszerkezetekből úgy készítették, hogy azok kinyithatók. a tervek szerint az új alkotóház május elejétől fogadja az első vendégeket. /mti/

--

hc

-4-

bb 10. háromszáz új óvodai hely a xii. kerületben

1 gj/tr bh zs la

1969. március 6.

1971-ig 300-zal növeli az óvodai helyek számát a xii. kerületi tanács. a csaba utca 16. szám alatti általános iskola földszinti részében 60 személyes óvodát alakítanak ki, amelyet a tervek szerint májusban adnak át. a csörsz utca 51. és a németvölgyi utca 29. szám alatti lakóházakban egy-egy 60 személyes óvoda kap helyet. ezeket előre láthatólag ez év végén nyitják meg. új - 100 személyes - óvodát is létesítenek a kiss jános altáborngy utca 29. -ben. /mti/

--

bb 11. megkezdtek a „undine” próbáit

1 ol/gk bh zs la

1969. március 6.

a magyar állami operaház színpadán megkezdődtek hans werner henze „undine”, című háromfelvonásos balettjének színpadi próbái. az undine magyarországi bemutatójára eck imre tervezte a koreográfiát, aki - vendégként - a táncjátékot betanítja és rendezi is. érdekesség, hogy szinte egyidőben két ország fővárosában mutatják be azt a művet eck azonos koncepciójú, de eltérő koreográfiájával. a megelőző bemutató február végén tartották belgádban. a budapesti undine diszleteit makai péter, jelmezeit - ugyancsak vendégként - gombár judit tervezi. a táncjáték kettős szereposztásában a főbb szerepeket orosz adél, aradi mária, fülöp viktor, havas ferenc, róna viktor, dózsa imre, szumrák vera és kékesi mária táncolja. bemutató: április 6-án /párhuzamos szereposztás 7-én/ az operaházban. /mti/

--

- 5 -

bb 12. a gyalogátkelőhelyen gázolt - kétévi szabadságvesztés

i bc/ tm bh zs la

1969. március 6.

csapó gyula, 41 éves gépkocsivezető, budapesti lakos a xi. kerületi irinyi józsef utcában vezette járművét, az egri józsef utca kereszteződésénél vigyázatlanul, olyan sebességgel közelítette meg a gyalogátkelőhelyet, hogy nem tudott elsőbbséget biztosítani, s elütött egy idős asszonyt, aki a kórházba szállítás után meghalt.

a fővárosi bíróság csapó gyulát az első fokon kiszabott másfél évi büntetés súlyosbításával kétévi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

- 6 -

bb. 13. március 13-16: szinkron filmszemle debrecenben

i pr/hné/zs/gy/la

1969. március 6.

március 13-16 között rendezik meg debrecenben a hagyományos - sorrendben 6. - magyar szinkron filmszemlét. az előzetes selejtezők módszerén az idén változtak: nemült össze előzsűri, a szinkron-stábok maguk döntötték el, hogy milyen filmeknek adnak debreceni rajtengedélyt. a produkciók két kategóriában versenyeznek majd, külön bírálják el a mozikban, illetve a televízióban bemutatott alkotásokat. a mozi-filmek közül a szovjet „kortársaink”, a jugoszláv „reggel”, az olasz „mint a bagoly nappal”, az amerikai „nem félünk a farkastól”, és az angol „tiz kicsi indián”, kerül a döntőbe.

a tiz televíziós versenyfilm: szerezzünk nercet /angol/, én, én, én és a többiek /olasz/, élő korbács /csehszlovák/, othello /nszk/, marie tudor /nszk/, fekete péntek /nszk/, a flintstone család /angol/, kokott rt /olasz/, monty /angol/, phaedra /nszk/. a négy utolsó film szinkronmunkálatai egyébként a televízió stúdióban készültek, s így várhatóan cégverseny is kialakul majd a többi filmet magyarító pannónia stúdióval.

a versenyfilmeknek egy-egy idegennyelvű részlete, s a teljes magyar nyelvű változata perog majd a zsűri előtt, s neves szakemberekből álló bírálóbizottság a látottak, s főként a hallottak alapján ítéli oda a filmek valamelyikének a legsikerültebb szinkron, illetőleg a legjobb színészi alakítás díját. idén külön nagydíjat ajánlott fel a rendező város, debrecen is.

a szűkebb értelemben vett szemleprogram mellett több érdekes esemény is helyet kapott a négynapos műsorban. a megyei művelődési központ zenei termében például hangtechnikai műszaki konferenciát rendeznek, a zsűri tagjainak és a filmek alkotóinak részvételével pedig a szinkronizálás időszerei problémáit vitatják meg. úgy tervezik, hogy az utóbbi eszmecsere tapasztalatait kötetben gyűjtve, könyvalakban is kiadják majd. meghívták a szemlére több népi demokratikus ország szinkron stúdióinak képviselőit, s kérték: hozzanak magukkal egy-egy részletet azokból a magyar filmekből, amelyeknek dialógusait saját nyelvükre fordították. ezeket a filmeket a szemle második napján a művész moziban vetítik. /mti/

- 7 -

8.16/gy

Li Lás

gud

b.b.14. népi motívumokkal díszített készletek, bonbonlierek, vázák és dísz tárgyak hollóháza új gyártmányai között

vid-kz/ká/gy/La

1969. március 6.

a hollóházi porcelángyárban az elmúlt évben nagy „vihar”, váltott ki, hogy az ott készült dísz tárgyak egy részére úgynevezett „giccs adót”, vetettek ki. az üzem vezetői elfogadták a bírálatot és elhatározták, hogy a jövőben nagyobb gondot fordítanak a közizlés fejlesztését is szolgáló porcelán tárgyak tervezésére. új formák keresésével új hollóházi stílus kialakítására törekcsenek. e célból javasolták felsőbb szerveknek - köztük az iparművészeti tanácsnak -, hogy az ország legjobb iparművészeinek bevonásával hirdessenek pályázatot olyan porcelán termékek előállítására, amelyek mind művészeti, mind használati szempontból megfelelnek a mai igényeknek.

a beküldött mintegy 380 pályamunkát az elmúlt hetekben zsűrizték és azokból a hollóháziak több mint 30 féle - köztük több díjnyertes - falitálat, pálinkás butellát, kispasztikát, valamint komplett feketés, teás, süteményes és dohányzó készletet választottak ki gyártásra. a modern vonalú termékek érdekessége, hogy díszítésükre a magyar népművészeti tájak motívumaiból kombinált mintákat használtak fel, mégpedig úgy, hogy a mintákat a porcelán tárgyakba belekarcolták. a magyaros motívumokkal díszített művészi értékű termékek gyártását már az első fél évben megkezdik. őszre tervezett kiállításukon pedig a közönségnek is bemutatják.
/mti/

--

bb. 15. Lóhizlalda a lakóházban, tyukfarm a padláson - új rendelkezés készül az állattartásról

i hi/tr/zs/gy/La

1969. március 6.

a fővárosban sok panasz, bejelentés érkezik a tanácsokhoz a haszonállattartással kapcsolatosan. belterületen ez viszonylag ritka, mert a házirend még a baromfitartást is tiltja a lakásban, a peremkerületekben azonban mintegy 30 000 család portáján található baromfi, s évente mintegy 90 000 sertést hizlalnak, továbbá lovat, tehenet tartanak.

/folyt. köv./

- 8 -

8.20/gy

84. 2. oldal

8. 4. oldal

bb. 15. / Lóhizlalda.... 1. folyt./ gy

a panasz oka rendszerint az, hogy a tulajdonosok figyelmen kívül hagyják a közegészségügyi előírásokat, az istállók, ólak büze rontja a környék levegőjét, zavarja a szomszédokat. jól példázza ezt a legutóbbi helyszíni szemlék során tapasztalt néhány kirívó eset. zuglóban például az ond vezér utca egyik épületében lóhizlaldát rendezett be a vecsési ezüstkalász tsz; rákospalotán, rákosszentmihályon 15-20 kocából álló, sertéshizlaldát tartottak fenn magánosok, miközben a legelemibb egészségügyi követelményeknek sem tettek eleget. a fővárosban javarészt peremkerületekben felépülő új lakótelepek kialakulásával - az állattartás lehetősége mindinkább csökken. az élelmészek azonban hamar felfedezték a kínálókozó lehetőséget: például néhány „gazdálkodó”, „szanálásra itélt kertesi családi házból a lakótelepi magasház padlására helyezte át tyukfarmját. a szárnyasok állandó kotkodácsolását azonban nem tűrték a környékbéliek, s bejelentésük alapján az illetékes tanácsi szervek csakhamar felszámolták az illegálisan működő „háztájit”,.

a fővárosi tanács egyébként újabb rendeletben kívánja szabályozni az állattartást. a jelenlegi jogszabály elavult rendelkezéseit hatályon kívül helyezik, s az új városrészek kialakulását figyelembe véve újból kijelölik azokat a körzeteket, ahol egyáltalán nem, illetve, ahol előzetes bejelentési kötelezettség mellett szabad állatot tartani. régi - bár csupán amatőr állattudományt érdeklő - hiányt pótol majd az új rendelkezés azzal, hogy meghatározza, milyen feltételek mellett lehet a lakásban bármiféle vadállatot tartani./mti/

--

bb. 13. elkészült az uttörő olimpia dala

vid-fm/ká/gy/La

1969. március 6.

az 5. nyári uttörő olimpiát - mint ismeretes - pécsen rendezik meg június 23-30 között. a magyar gyermeksportolók nagy találkozója mintegy kétezer fiút és lányt várnak a mecsekaljai városba. most készült el az olimpiai dal, amelyet - a rendezőbizottság felkérésére - várnai ferenc pécsi zeneszerző komponált lukin lászló szövegére. a kórusművet a széchenyi téri megnyitó ünnepségen másfélezer pécsi uttörő adja elő, a záróünnepségen pedig az olimpia valamennyi résztvevője énekl./mti/

--

8.25/gy

84. 2. oldal

8. 4. oldal

- 9 -

bb. 16. a többség a kisz-től is programot vár a „szabad szombat”,

i di/gg/zs/gy/La

1969. március 6.

a fiatalok százait kérdezte meg a 11. kerületi kisz bizottság arról, hogy mivel töltenék szívesen a szabad szombatot, s ezen a napon igényelnek-e kulturális programot a kisz-től. a közvéleménykutatás résztvevőinek válasza a kirándulást jelölték meg első helyen a megnövekedett szabadidő hasznosítására, majd a színház és mozilátogatás, a sport, a különféle klubok látogatása, s végül a tánc és a szórakozás következett. kiderült, s ezt a 44 órás munkahéttel dolgozó üzemek kisz szervezeteinek tapasztalatai is megerősítették -, hogy a fiatalok 60-65 százaléka elvárja: a szabad szombat a kisz is szervezzen számukra kulturális programokat. akik viszont önállóan kívánnak gazdálkodni második hétvégi szabadnapjukkal, elsősorban pihenni kívánnak, és csak ezután jelölték meg a kirándulást, az olvasást, a tanulást, a házi munkát és a többi foglalatosságot. náluk a színház- és mozilátogatás került a sor végére./mti/

.-.

bb. 18. papucsok száz fazonban

vid-kz/tné/ká/gy/La

1969. március 6.

a szivárvány minden színében, száz fazonban készít papucsokat az idén a körösvidéki cipész ktsz békéscsabai központja és környékbeli leányvállalatai. az idei újdonságok között van a házaspároknak szánt papucskészlet. ugyanabból a színből és fazonból női és férfi papucsot helyeznek csomagba. a jól ismert szövetkezet textilhulladékból milliós értékeket termel, s több mint 500 nőnek ad munkaalkalmat ezen az iparban szegény vidéken. az üzemet a nagy kereslet miatt 6,5 millió forintos költséggel tovább bővítik, s ezzel újabb 150 dolgozónak, többségében csökkent munkaképességűnek adnak kereseti lehetőséget./mti/

.-.

- 10 -

8.50/gy

400 Lel

g.s.f

bb. 17. emléktáblát állítanak a mártírhaltalt halt cséby - testvéreknek hajdani iskolájuk „pantheon”,-jában

vid-fm/ká/gy/La

1969. március 6.

az 1919-ben mártírhaltalt halt cséby-testvérek tiszteletére emléktáblát állít hajdani iskolájuk, a pécsi nagy Lajos gimnázium. itt tanult, érettségizett 1912-ben cséby József és 1915-ben cséby László, akik azután az 52-es pécsi gyalogezred tisztjei lettek. a tanácsköztársaság kikiáltása után szível-lélekkel a forradalom oldalára álltak, és fontos tisztségeket töltöttek be a vörös hadseregben. az idősebb cséby-fivér tolna megye katonai biztosa és egyúttal a megyei vörösezred parancsnoka, öccse pedig tolna megye katonai tanácsának elnöke és a szekszárdi vörös zászlóalj parancsnoka volt. a tanácsköztársaság bukása után a két parancsnokot letartóztatták és azzal az ürüggyel, hogy a székesfehérvári hadbírószágra kísérik, cecére szállították és ott, a nádor-csatorna partján, augusztus 17-én mindkettőjüket agyonlőtték.

a cséby-testvérek hozzátartozói valamennyien részt vettek a népi forradalmi mozgalmaiban. édesapjuk egyik alapítója volt pécssett a szociáldemokrata pártnak és tevékeny szerepet vállalt az 1918-as polgári demokratikus forradalomban. nagyapjuk - amint dr. Rajczy Péter gimnáziumi tanár kiderítette - 1848-ban a dráva-menti nemzetőrség parancsnoka volt. a forradalmár család két mártírhaltalt szenvedett tagjának emlékére március 21-én ünnepséget rendez pécssett a nagy Lajos gimnázium kisz-szervezete és a hazafias népfőnt városi bizottsága. az iskola előcsarnokában - ahol Babits Mihály, Garay János, Vas Gereben és mások emléktáblái sorakoznak -, ez alkalommal helyezik el a cséby-testvérek emléktábláját, amely az első 1919-es emléktábla a nagy-multu pécsi intézet „pantheon”,-jában./mti/

.-.

8.55/gy

- 11 -

904 Lel

g.s.f

bb. 20. a palóc népviseletet és a paraszti életet megörökítő szoborsorozat készit id. szabó István Kossuth-díjas szobrászművész

vid-fm/ká/gy/La

1969. március 6.

a Nógrád megyei Benczúr-falván él és dolgozik id. szabó István szobrászművész, aki most tíz éve - 1959-ben - hetven figurából álló bányástörténeti szoborkompozíciójával nyerte el a Kossuth-díjat. A ma már nemzetközi hírű szobrász negyven éve faragja művészi alkotásait a mátra és a cserhát erdeinek fáiból.

A hatvanhat éves művész most újabb nagyszabású szoborsorozaton dolgozik. A Rimóczi, a Bujáki, az Órhalmi, a Kazári és a Palócföld más helységeiben még ma is fellelhető gyönyörű palóc népviseletet és a paraszti élet mozzanatait mintázza meg. A 25-30 figurából álló sorozat első tizenkét darabja már elkészült./mti/

bb. 21. a juhászbotes állatorvos

vid-fm/ká/gy/La

1969. március 6.

Dr. Kégl Tamás fiatal állatorvos - akit közgyűlésen tag-nak is felvettek a Balatonkenesei Egyetértés Tsz-be - nagy ambícióval látott hozzá a közös gazdaság állattenyésztésének fellendítéséhez. Különösen a juhtenyésztést kedveli és neki is nagy része van abban, hogy a szövetkezet néhány évvel ezelőtt még gyenge állományát veszprém megye egyik legjobb tenyésztévé fejlesztették.

Az állatorvos a legnagyobb elismerést akkor kapta, amikor a vidék egyik legöregebb juhásza neki adományozta régi, faragott botját. Dr. Kégl Tamás azóta munka közben egy percre sem válik meg a kedves ajándéktól és autójában is magával hordja a díszes faragású juhászbótet./mti/

9.00/gy

- 12 -

904 Leli

9.2

bb. 22. új eljárás házgyári falelemek felületi színezésére

vid-kz/tné/ká/gy/La

1969. március 6.

Érdekes, az építőipar számára nagyjelentőségű kísérletek fejeződtek be sikerral a miskolci nehézipari műszaki egyetem tüzeléstani tanszékén. A házgyári falelemek külső felületének tartós és olcsó színezését oldották meg. A dr. Antal Boza József tanszékvezető docens irányításával kidolgozott új eljárást szabadalomnak is bejegyezték. Az eddigi lángszórásos, üvegmozaikos, csempés és egyéb színezési megoldásoktól eltérő új, külföldön sem ismert, illetve nem alkalmazott módszer szervesen illeszkedik a falelemek készítés technológiájába. A színezés az elem készítése után még a beépítése előtt történik. Semmiféle károsodást nem okoz a falelemben, s mind- amellet az építési munka gyorsabbá válik. Az új eljárás alkalmazásával készült első falelemek díszítésére öt színt használtak, de a színskála tovább bővíthető. Az eddigieknél sokkal olcsóbb, lényegesen tartósabb, tetszetősebb és esztétikusabb megoldás az építészek szerint nemcsak a falelemek színezésére, de egyéb célokra is felhasználható. Nagy előnye, hogy a hozzá szükséges anyagok mindegyike nagy mennyiségben itthon megtalálható. Elterjedése, nagyüzemi alkalmazása esetén számottevő exporttal is számolhatunk. A miskolci és a Color szó társításával „micolor”-nak elnevezett eljárást a tanszék a Borsod megyei állami építőipari vállalatnak ajánlotta fel. Szolgálati szabadalomként./mti/

bb. 24. tizenhat millió forint nyereségrészesedés szolnok megye állami gazdaságaiban

vid-kz/ká/gy/La

1969. március 6.

Az új gazdasági mechanizmus első évét kiváló eredménnyel zárta Szolnok megye tizenhárom állami gazdasága. Tíz év óta először valamennyi nagyüzem mérlege nyereséget mutat. Az önálló gazdálkodásban, a szakosított termelésben rejlő lehetőségek okos kihasználásával több mint hetven millió forint nyereséget értek el, s ennek többsége a termelékenység növekedéséből származik. Jellemző, hogy a múltévben ezerrel csökkent a munkáslétszám, a termelés és a nyereség ennek ellenére számottevően emelkedett. A szakosított rendszerű gazdálkodást folytató tizenhárom állami gazdaság dolgozói között tizenhat millió forint nyereségrészesedést osztanak ki./mti/

9.10/gy

- 13 -

9.10 Leli

bb. 23. pályázatok a tanácsköztársaság jubileuma tiszteletére

vid-fm/ká/gy/La

1969. március 6.

az mszmp vas megyei bizottsága és a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága tavaly októberben felkérte a megye alkotó művészeit, hogy a tanácsköztársaság jubileuma tiszteletére kiírt pályázaton vegyenek részt irodalmi, zenei, képzőművészeti alkotásokkal, illetve tanulmányokkal. a pályázatra gazdag anyagot küldtek be. a pályaművek foglalkoznak az őszirózsás forradalommal, a kmp és a tanácsköztársaság megalakulásával, ezek vas megyei vonatkozásaival. a legtermékenyebbek a képzőművészek voltak: 17 alkotó 30 művét bírálta el a képző- és iparművészeti lektorátus zsűrije. a többi kategóriában szaklektorok bírálják el a pályaműveket.

a díjnyertes irodalmi műveket és tanulmányokat a „vasi szemle”, -ben és az „életünk”, -ben publikálják. a képzőművészeti alkotások pedig az 1969. évi megyei tavaszi tárlaton szerepelnek. a zenei műveket a tanácsköztársaság jubileumi Ünnepeken mutatják be./mti/

..

bb. 25. traktor és repülő együttműködése - megoldották a növényvédő repülők gépi töltését

vid-kz/ká/gy/La

1969. március 6.

a 27 ezer holdas bolyi állami gazdaság egész évre kibővíti a növényvédelmi szolgálat egyik repülőgépét. a gazdaság őrjátsi területe, és változatos növény szerkezete ugyanis lehetővé teszi, hogy állandóan foglalkoztassák a gépet. működtetése azonban igen költséges, fontos tehát, hogy minél alaposabban kihasználják a teljesítőképességét. a modern mezőgazdasági gép kiszolgálása jelenleg lassú és munkaigényes. a repülőgépet kiszolgáló munkások vállukon cipelik az ötven kilós műtrágyás zsákokat, létrán másznak fel a géphez és innen öntik bele az anyagot a tartályba. hosszadalmas művelet ez, ami növeli a repülőgép improduktív munkaidejét. a gazdaság főmérnöke, pálfy endre, szellemes megoldással gépesítette ezt a munkafolyamatot. terve alapján egy mtz-típusú traktor rakodógépére fordított kupalaku edényt szereltek fel, amely ötszáz kilogramm anyag befogadására alkalmas.

/folyt. köv./
9.15/gy

- 14 -

le 102

bb. 25. / traktor és repülő... folyt./ gy

az edényt előre megtöltik, s a traktor - a hidraulika segítségével - három méter magasra felemeli és ebben a helyzetben várja a leszálló gépet. a repülőgép a töltőhelyre gördül a traktor melléje áll és egy gombnyomásra belezudítja a műtrágyát a gép tartályába. mindez egy percen belül lezajlik, a repülő motorját le sem kell állítani, azonnal indulhat tovább. nincs szükség nagyszámú kiszolgáló személyzetre sem, a traktorvezető és egy segédmunkás elegendő a művelethez. az ujtás szilárd anyagra - műtrágyára - készült, de már épül a folyadék-töltő edény. március végén ugyanis a repülőgép megkezdi a kukorica-vetésre kijelölt földek vegyszeres permetezését. erre a célra egy ötszáz literes töltőedényt szerkesztenek, amely ugyancsak gombnyomásra zudítja a permetlevet a repülőgép tartályába./mti/

..

bb. 26. fakitermelés - a keleti főcsatorna mentén

vid-kz/ká/gy/La

1969. március 6.

másfél évtizeddel ezelőtt kezdték meg hazánk legnagyobb mesterséges folyója, a csaknem 100 kilométer hosszú keleti főcsatorna, partjain az erdő telepítést. a rendkívül változó talajösszetételnek megfelelően szakaszonként választották meg a fajtákat. többségében gyorsan növekvő nyárt, továbbá akácot és tölgyet telepítettek. ma már 10-20 méter széles erdőv disziti a csatorna mindkét partját, megváltoztatta a hortobágy környékének korábban egyhangú arculatát is.

a gyorsan növekvő erdőkből tavaly már papírgyárba is szállítottak alapanyagot. ez évben több mint 3 ezer köbméter fát termelnek ki a tiszántúli vízügyi igazgatóság erdészeti szakembereinek irányításával. ebből több mint 500 köbmétert ládagyártásra adtak el./mti/

..

9.20/gy

- 15 -

le 102

bb. 23. pályázatok a tanácsköztársaság jubileuma tiszteletére

vid-fm/ká/gy/La

1969. március 6.

az mszmp vas megyei bizottsága és a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága tavaly októberben felkérte a megye alkotó művészeit, hogy a tanácsköztársaság jubileuma tiszteletére kiírt pályázaton vegyenek részt irodalmi, zenei, képzőművészeti alkotásokkal, illetve tanulmányokkal. a pályázatra gazdag anyagot küldtek be. a pályaművek foglalkoznak az őszirózsás forradalommal, a kmp és a tanácsköztársaság megalakulásával, ezek vas megyei vonatkozásaival. a legtermékenyebbek a képzőművészek voltak: 17 alkotó 30 művét bírálta el a képző- és iparművészeti lektorátus zsűrije. a többi kategóriában szaklektorok bírálják el a pályaműveket.

a díjnyertes irodalmi műveket és tanulmányokat a „vasi szemle”, -ben és az „életünk”, -ben publikálják. a képzőművészeti alkotások pedig az 1969. évi megyei tavaszi tárlaton szerepelnek. a zenei műveket a tanácsköztársaság jubileumi Ünnepeken mutatják be./mti/

bb. 25. traktor és repülő együttműködése - megoldották a növényvédő repülők gépi töltését

vid-kz/ká/gy/La

1969. március 6.

a 27 ezer holdas bólyi állami gazdaság egész évre kibérelte a növényvédelmi szolgálat egyik repülőgépét. a gazdaság őrjátsi területe, és változatos növényismerete ugyanis lehetővé teszi, hogy állandóan foglalkoztassák a gépet. működtetése azonban igen költséges, fontos tehát, hogy minél alaposabban kihasználják a teljesítőképességét. a modern mezőgazdasági gép kiszolgálása jelenleg lassú és munkaigényes. a repülőgépet kiszolgáló munkások vállukon cipelik az ötven kilós műtrágyás zsákokat, létrán másznak fel a géphez és innen öntik bele az anyagot a tartályba. hosszadalmas művelet ez, ami növeli a repülőgép improduktív munkaidejét. a gazdaság főmérnöke, pálfy endre, szellemes megoldással gépesítette ezt a munkafolyamatot. terve alapján egy mtz-típusú traktor rakodógépére fordított kupalaku edényt szereltek fel, amely ötszáz kilogramm anyag befogadására alkalmas.

/folyt. köv./
9.15/gy

- 14 -

le 10.2

bb. 25. / traktor és repülő.... folyt./ gy

az edényt előre megtöltik, s a traktor - a hidraulika segítségével - három méter magasra felemeli és ebben a helyzetben várja a leszálló gépet. a repülőgép a töltőhelyre gördül a traktor melléje áll és egy gombnyomásra belezudítja a műtrágyát a gép tartályába. mindez egy percen belül lezajlik, a repülő motorját le sem kell állítani, azonnal indulhat tovább. nincs szükség nagyszámu kiszolgáló személyzetre sem, a traktorvezető és egy segédmunkás elegendő a művelethez. az újítás szilárd anyagra - műtrágyára - készült, de már épül a folyadéktöltő edény. március végén ugyanis a repülőgép megkezdi a kukorica-vetésre kijelölt földek vegyszeres permetezését. erre a célra egy ötszáz literes töltőedényt szerkesztenek, amely ugyancsak gombnyomásra zudítja a permetlevet a repülőgép tartályába./mti/

bb. 26. fakitermelés - a keleti főcsatorna mentén

vid-kz/ká/gy/La

1969. március 6.

másfél évtizeddel ezelőtt kezdtek meg hazánk legnagyobb mesterséges folyója, a csaknem 100 kilométer hosszú keleti főcsatorna, partjain az erdő telepítést. a rendkívül változó talajösszetételnek megfelelően szakaszonként választották meg a fajtákat. többségében gyorsan növő nyárt, továbbá akácot és tölgyet telepítettek. ma már 10-20 méter széles erdőv disziti a csatorna mindkét partját, megváltoztatta a hortobágy környékének korábban egyhangú arculatát is.

a gyorsan növő erdőkből tavaly már papírgyárba is szállítottak alapanyagot. ez évben több mint 3 ezer köbméter fát termelnek ki a tiszántuli vízügyi igazgatóság erdészeti szakembereinek irányításával. ebből több mint 500 köbmétert ládagyártásra adtak el./mti/

9.20/gy

- 15 -

le 10.2

bb. 27. 60.000 „suszterkés,,

vid-kz/ká/gy/la

1969. március 6.

uj termék sorozatgyártására készül a salgótarjáni kohászati üzemek hideghengerműve. a vállalat piackutatói jelezték, hogy a hazai cipőgyáraink teljes egészében tőkés importból szerzik be a cipőfelsőrész kivágó késeket. évente mintegy hatvanezret vásárolnak és darabonként száztíz forint értékű devizát fizetnek érte. hasonló helyzetben van a többi szocialista ország is. még a fejlett cipőiparral rendelkező csehszlovákiában sem készítenek cipőfelsőrész kivágó kést.

a hazai, és a külföldi piaci lehetőségekkel, illetve igényekkel számolva kezdődtek meg az első kísérletek a kohászati üzemek hideghengerművében. a kések hengerlését és hőkezelését már az első kísérletek során tökéletesen megoldották. az első hatszáz felsőrész-kivágó kés már el is készült. köszörülésük egyelőre a duna cipőgyárban történik. hamarosan azonban korszerű és nagyteljesítményű köszörülő berendezéssel is ellátják a cipőfelsőrész vágó kést gyártó kisüzemet, amely vállalja az eddig importált kések hazai gyártását. miután a szomszédos szocialista országokból is érdeklődnek a salgótarjáni vállalatkozása iránt, valószínű, hogy egy-két éven belül a hazai igényekre tervezett hatvanezres széria négy-ötszörösére növekszik.
/mti/

..

bb. 28. Logopédiai tanfolyam

vid-fm/ká/gy/la

1969. március 6.

a falun élő beszédhibás gyermekeknek csak kis százalékát részesítik képzésben a városi intézmények. most a hajdu-bihar megyei egyeken megszervezték az első falusi logopédiai tanfolyamot. ennek példájára polgáron és tiszacsegén is megkezdik szeptemberben a beszédhibás gyermekek képzését.
/mti/

..

9.25/gy

- 16 -

10.25

bb. 29. augusztus 20- szeptember 2 között magyar mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítást rendeznek moszkvában - ülést tartott a szervező szakbizottság

t jf/tr/gy/cz

1969. március 6.

csütörtökön szőke mátyásnak, a mém kiállítási iroda igazgatójának elnökletével ülést tartott a moszkvai mezőgazdasági kiállítás szervezési szakbizottsága és megvitatta a részletes programot. már végleges, hogy a bemutatót augusztus 20 és szeptember 2 között a moszkvai népgazdasági kiállításon rendezik meg, 4.500 négyzetméteres alapterületen. a rendezvényen tíz magyar külkereskedelmi vállalat, 15 vállalat és üzem, valamint három állami gazdaság vesz részt. a magyar kiállítók bemutatják a mezőgazdaság és az élelmiszeripar, valamint az ágazatokat kiszolgáló gép, műszer és vegyipar korszerű termékeit, illetve az exportnál számításba jövő árumintákat. a moszkvaiak megismerhetik egyebek között a hazai kukorica és cukorrépanemesítés legújabb tapasztalatait, a nagyüzemi kerésszeti telepítések módszereit, valamint a hazai állattenyésztés és az élelmiszeripari termelés helyzetét. a rendezvényen a falusi lakosság életkörülményeit is szemléltetik.

a moszkvai mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállításra rejtvénypályázatot írnak ki, amelynek főnyereménye kétszemélyes, tíznapos magyarországi üdülés. a rendezők már megállapodtak abban is, hogy augusztusban a kiállítás alkalmával magyar vendéglő és bisztró nyílik majd, ahol ajándéktárgyakat is árusítanak. a kiállítás jó alkalmat kínál tudományos előadássorozatok megrendezésére is. a magyar pavilon közelében 250 fő befogadására alkalmas előadótermet és vetítőhelyiséget bérelnék ki. tízenötperces rövid filmet vetítenek majd a kiállítás látogatóinak; a film Magyarország mezőgazdaságának és élelmiszeriparának fejlődését szemlélteti.
/mti/

..

10.00/gy

10.25

- 17 -

bb. 30. százharminc embert foglalkoztató üzem próbatermelése
mátészalkán

vid-ká/gy/cz

1969. március 6.

megkezdte a próbatermelést az erdért vállalat mátészalkai telepének ládaelemkészítő üzege. a ládaelemeket hulladékanyagból gyártják a környező gyümölcsstermelő gazdaságok és a kereskedelmi szervek számára. az ién előreláthatólag hatezer köbméter ládaelemet készítenek, amiből a helyszínen állítják össze a ládákat. az új üzem enyhíti a község és környéke munkaerő gondjait: a teljes termelés megindulása után 130 embert foglalkoztat./mti/

..

bb. 31. 1980-ig 80 ezer lakosa lesz szombathelynek - a közlekedés problémáiról tárgyalt a városi tanács vb

vid-ká/gy/cz

1969. március 6.

szombathely közlekedésének problémáiról tárgyalt csütörtöki ülésén a szombathelyi városi tanács végrehajtó bizottsága. a megyeszékhely lakossága 1949-től mintegy 18 ezerrel nőtt, s jelenleg meghaladja a 65 ezret. a város jelentős közlekedési központ. szombathely vasutállomásáról 7 vasutvonal ágazik ki, naponta 68 személyvonatpár és hét gyorsvonatpár indul, illetve érkezik. a városon belüli közlekedést a villamosvasut és az autóközlekedési vállalat bonyolítja le. a villamosvasut 1968-ban több mint 7,5 millió, a helyi forgalmu autóbuszok pedig 3,6 millió utast szállítottak.

a város zsufolt beépítése nem teszi lehetővé a nagy forgalomhoz szükséges, széles utak kiépítését. a végrehajtó bizottság megállapította: a város közlekedési problémáinak megoldása részletes fejlesztési és közlekedésrendezési tanulmány kidolgozását igényli. az ut-vasutervező vállalatot megbízták e tervtanulmány elkészítésével.

az eddigi fejlődés ütemét figyelembe véve szombathelynek 1980-ig 80 ezer lakosa lesz. ennek megfelelően nő a kulturált közlekedés iránti igény. mindez sürgeti a közlekedés problémáinak mielőbbi megszüntetését.

a vb felkérte az autóközlekedési vállalatot, hogy a korszerűtlen gépjárműveket fokozatosan cseréljék ki, javítsák a peremkerületek közlekedését, s több fontos határozatot hozott utak, járdák, hidak építésére./mti/

11.30/gy

.. - 18 -

11.30/gy

bb. 32. kivégezték a pécsi gyilkost

tm/zs/gy/cz

1969. március 6.

a többszörösen büntetett előéletű früstück józsef 1968. nyarán pécsen vagyoni hasznoszerzés céljából több késszurással megölte cherven erzsébet 65 éves fényképészt. ezért a pécsi megyei bíróság früstück józsefet halálra ítélte. a legfelsőbb bíróság az ítéletet helybenhagyta. a népköztársaság elnöki tanácsa az elítélt kegyelmi kérvényét elutasította. az ítéletet csütörtökön végrehajtották./mti/

..

bb. 33. baranyai rokka az osakai világkiállításon - az eszperanto segítségével járja európát egy fiatal japán tudós

vid-ká/gy/cz

1969. március 6.

különös „vándor”, járja hónapok óta európa országait: egy japán néprajztudós, akinek egyetlen segédeszköze az eszperanto nyelv. a 33 éves tacuo hudzsimoto etnológiával - összehasonlító néprajztudománnyal - foglalkozik kyotóban, s emellett ő a japán eszperanto ujság főszerkesztője, ez adta az ötletet a nagy kísérlethez: a nemzetközi nyelv segítségével beutazza kontinensünket, tanulmányozza az itt élő népek életét és szokásait, s régi néprajzi tárgyakat gyűjt. mivel egyetlen európai nyelvet sem ismer, kizárólag az eszperantóra támaszkodik és ez teszi különössé, érdekessé az utját. az európai eszperanto klubok, csoportok nagy barátsággal fogadták a japán etnológust, s azóta „kézről-kézre”, adják és segítik a kutató munkájában. nyugat-európai útja során részt vett a kölni eszperanto ifjusági szemináriumon és itt ismerkedett meg magyar küldöttel, szabó flóra pécsi egyetemi hallgatóval, aki felhívta a figyelmét gazdag néphagyományunkra. meghívására el látogatott pécsre. innen kiindulva több napon át járta a baranyai falvakat, tanulmányozta a magyar népéletet és a padlásokon régi használati tárgyakat gyűjtött: így például rokokót, szerszámokat, edényeket. a jövő évben osakában rendezendő világkiállításon ugyanis bemutatják földünk népeinek életét is és itt kívánják kiállítani - többek között - a baranyai népi eszközöket. a fiatal japán tudós csütörtökön pécsről tovább utazott jugoszláviába./mti/

..

11.45/gy

- 19 -

11.45/gy

bb. 30. százharminc embert foglalkoztató üzem próbatermelése
mátészalkán

vid-ká/gy/cz

1969. március 6.

megkezdte a próbatermelést az erdőrt vállalat mátészalkai telepének ládaelemkészítő üzeme. a ládaelemeket hulladékanyagból gyártják a környező gyümölcsstermelő gazdaságok és a kereskedelmi szervezetek számára. az ién előreláthatólag hatezer köbméter ládaelemet készítenek, amiből a helyszínen állítják össze a ládákat. az új üzem enyhíti a község és környéke munkaerő gondjait: a teljes termelés megindulása után 130 embert foglalkoztat./mti/

.-.

bb. 31. 1980-ig 80 ezer lakosa lesz szombathelynek - a közlekedés problémáiról tárgyalt a városi tanács vb

vid-ká/gy/cz

1969. március 6.

szombathely közlekedésének problémáiról tárgyalt csütörtöki ülésén a szombathelyi városi tanács végrehajtó bizottsága. a megyeszékhely lakossága 1949-től mintegy 18 ezerrel nőtt, s jelenleg meghaladja a 65 ezret. a város jelentős közlekedési központ. szombathely vasutállomásáról 7 vasutvonal ágazik ki, naponta 68 személyvonatpár és hét gyorsvonatpár indul, illetve érkezik. a városon belüli közlekedést a villamosvasut és az autóközlekedési vállalat bonyolítja le. a villamosvasut 1968-ban több mint 7,5 millió, a helyi forgalmu autóbuszok pedig 3,6 millió utast szállítottak.

a város zsufolt beépítése nem teszi lehetővé a nagy forgalomhoz szükséges, széles utak kiépítését. a végrehajtó bizottság megállapította: a város közlekedési problémáinak megoldása részletes fejlesztési és közlekedésrendezési tanulmány kidolgozását igényli. az ut-vasutervező vállalatot megbízták e tervtanulmány elkészítésével.

az eddigi fejlődés ütemét figyelembe véve szombathelynek 1980-ig 80 ezer lakosa lesz. ennek megfelelően nő a kultúralt közlekedés iránti igény. mindez sürgeti a közlekedés problémáinak mielőbbi megszüntetését.

a vb felkérte az autóközlekedési vállalatot, hogy a korszerűtlen gépjárműveket fokozatosan cseréljék ki, javítsák a peremkerületek közlekedését, s több fontos határozatot hozott utak, járdák, hidak építésére./mti/

11.30/gy

.-. - 18 -

11.30/gy

bb. 32. kivégezték a pécsi gyilkost

tm/zs/gy/cz

1969. március 6.

a többszörösen büntetett előéletű früstück józsef 1968. nyarán pécsen vagyoni haszonszerzés céljából több késszurással megölte cherven erzsébet 65 éves fényképészt. ezért a pécsi megyei bíróság früstück józsefet halálra ítélte. a legfelsőbb bíróság az ítéletet helybenhagyta. a népköztársaság elnöki tanácsa az elítélt kegyelmi kérvényét elutasította. az ítéletet csütörtökön végrehajtották./mti/

.-.

bb. 33. baranyai rokka az osakai világkiállításon - az eszperanto segítségével járja Európát egy fiatal japán tudós

vid-ká/gy/cz

1969. március 6.

különös „vándor”, járja hónapok óta Európa országait: egy japán néprajztudós, akinek egyetlen segédeszköze az eszperanto nyelv. a 33 éves tacuo hudzsimoto etnológiával - összehasonlító néprajztudományal - foglalkozik Kyotóban, s emellett ő a japán eszperanto újság főszerkesztője, ez adta az ötletet a nagy kísérlethez: a nemzetközi nyelv segítségével beutazza kontinensünket, tanulmányozza az itt élő népek életét és szokásait, s régi néprajzi tárgyakat gyűjt. mivel egyetlen európai nyelvet sem ismer, kizárólag az eszperantóra támaszkodik és ez teszi különössé, érdekessé az útját. az európai eszperanto klubok, csoportok nagy barátsággal fogadták a japán etnológust, s azóta „kézről-kézre”, adják és segítik a kutató munkájában. nyugat-európai útja során részt vett a kölni eszperanto ifjúsági szemináriumon és itt ismerkedett meg magyar küldöttel, szabó Flóra pécsi egyetemi hallgatóval, akit felhívta a figyelmét gazdag néphagyományunkra. meghívására el látogatott Pécsre. innen kiindulva több napon át járta a baranyai falvakat, tanulmányozta a magyar népéletet és a padlásokon régi használati tárgyakat gyűjtött: így például rokkát, szerszámokat, edényeket. a jövő évben osakában rendezendő világkiállításon ugyanis bemutatják földünk népeinek életét is és itt kívánják kiállítani - többek között - a baranyai népi eszközöket. a fiatal japán tudós csütörtökön Pécsről tovább utazott Jugoszláviába./mti/

.-.

11.45/gy

- 19 -

11.45/gy

bb. 34. fásítási hónap: március 10 - április 10 között

i jf/tr/ie/gy/cz

1969. március 6.

Idén március 10 és április 10 között rendezik meg a hagyományos fásítási hónapot, amelynek során a tsz-ek, az állami gazdaságok, továbbá a vízügyi és egyéb szervek mintegy 15 000 hektáros területet fásítanak, illetve erdősiteknek. az egész évben kiültetendő 200 millió facsemetének több mint felét a fásítási hónap során helyezik ki a mezőgazdasági termelésre általában alkalmatlan területekre. az idei fásításra előirányzott több mint 300 millió forint nagyobb részét is a következő négy hétben „költik el,, a gazdaságok.

a duna-tisza-közi homokra, illetve az alföld fátlan területeire erdei fenyőt és akácot telepítenek, a vízzel jobban ellátott helyekre pedig nemes nyár kerül. különösen az őriás és az olasznyárt ültetik szívesen a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok. a dunántúlon és az északi dombvidéken a 15 százaléknál meredekebb lejtésű, másra hasznosíthatatlan részeken az erdészek felügyelete mellett erdei fenyőket és kocsánytalan tölgyet honsítanak meg. a programban szerepel még 40 város és nagyobb település zöldövezeti fásítása is. egyebek között szombathely, székesfehérvár, komló, pécs, győr és ózd levegőjét tisztítják majd meg a most ültetett és később gyorsan növekvő erdősávok. tovább folytatják az e-5-ös és a balatoni autópálya, valamint a 84-es bécs-balatoni út magyarországi szakaszának úgynevezett kísérő fásítását. az országutak mindkét oldalán egymást váltják majd az üdezőld ligetek, amelyek látványa felfrissíti a gépkocsivezetőket. hozzáillának a barátság útja magyarországi, szentgotthárd-letei szakaszának „parkosításához,, is./mti/

..

bb. 35. agrolabor alakult szécsényben

vid-kz/ká/gy/cz

1969. március 6.

agrolabor alakult hét szécsény környéki termelőszövetkezet részvételével. az alapítók összesen háromszázezer forint induló alaptőkével hozták létre a társulást, amely a mezőgazdasági termelés tudományos megalapozását, a jobb gazdálkodás feltételeinek megteremtését szolgálja. a talajok tápanyagtartalmának változásait, a műtrágya hatóanyag és a takarmány vizsgálatát is ellátó korszerű laboratórium teljes felszerelése mintegy félmillió forintba kerül. az agrolabor április elején kezd meg működését./mti/

..

12.00/e

- 20 -

le 12.12

bb. 36. megalakult az újdonságokat értékesítő iroda

i sl/tr/ie/gy/bs

1969. március 6.

az országos találmányi hivatal részlegeként megalakult az újert újdonságokat értékesítő iroda. vállalatok, szövetkezetek, intézmények megbízásából, 7-15 százalék jutalék ellenében felkutat vagy értékesít újításokat, találmányokat, korszerű gyártási eljárásokat. külföldi értékesítéssel nem foglalkozik, de annak előkészítésében részt vesz, közvetít az üzemek és a külkereskedelem között. hosszabb időre bizományosi szerződést is kész kötni a vállalatokkal, amelynek alapján folyamatosan beszerzi, vagy értékesíti megbízásukból a műszaki újdonságokat. ha valamelyik vállalatnak egy-egy új műszaki feladat megoldásához nincs megfelelő szakembere, az újert az újítások műszaki adaptálását, új technológiák bevezetését is vállalja. magán-személyektől szabadalmazott találmányok értékesítésére fogad el megbízásokat./mti/

..

bb. 37. időjárásjelentés

gk/gy/

1969. március 6.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön délelőtt:

az évszakhoz képest hideg idő tovább tart

európa középső része fölött nyugat-keleti irányban mintegy 800 kilométer széles sávban magasnyomású terület helyezkedik el. így ott általában kevés a felhő, reggel helyenként párák, ködös az idő. ettől északra és délre ciklonok hatására erősen felhős, sokfelé csapadékos időjárás uralkodik. norvégia nyugati partjain viharos szelek tombolnak. a földközi-tenger térségében éjszaka zivatarok is keletkeztek. a kárpát-medence időjárását az elkövetkező 36 órában még a hideg levegő határozza meg. hazánkban szerdán 5-10 óráig keresztül sütött a nap. csapadék sehol sem hullott. napközben a hőmérséklet plusz 1- plusz 6 fokig emelkedett. ma hajnalra a déli megyékben 0- mínusz 4, máshol általában mínusz 3- mínusz 9 fokig hűlt le a levegő, de az északkeleti megyék egyes helyein mínusz 10- mínusz 11 fokos maximumok is előfordultak. reggel 7 órakor a budapesti szabadság-hegyen 27, dobogókőn 53, galyatetőn 90, kekesen 82 centiméter volt a hóréteg vastagsága. délelőtt országsszerte folytatódott az évszakhoz képest hideg idő. a déli megyékben felhős volt az ég, máshol sütött a nap. 11 órakor 0- mínusz 4 fok közötti hőmérsékleteket mértek.

/folyt. köv./

13.10/gy

- 21 -

le

bb. 37. /Időjárás.... 1. folyt./ gy

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 0,5 fok volt, a sokévi átlagnál 3,2 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 3 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás péntek estig: az ország délnyugati felében időnként megnövekvő felhőzet, szórványosan kisebb havazásokkal. máshol általában kevés felhő, csapadék nélkül, mérsékelt, napközben megélénkülő változó irányú szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 0- minusz 5, a tartósan derült helyeken minusz 10 fok körül. Legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken plusz 1- plusz 6 fok között.

a duna vízállása budapestnél 306 centiméter./mti/

..

bb. 38. halálos üzemi baleset

i fe/gk/zs/gy/bs

1969. március 6.

történt a ganz-másvag gömbacél-raktárában. egy négy és félméter hosszú, félmézsás acélrud - fölemelése közben - fejbcsujtotta gajdár jános 49 éves anyagmozgatót. a férfi olyan súlyosan megsérült, hogy az orvoshoz szállítás közben meghalt. a baleset ügyében a felelősség megállapítására vizsgálat indult./mti/

..

bb. 39. két traktor közé szorult, meghalt

i fe/gk/zs/gy/bs

1969. március 6.

a tiszaburai lenin termelőszövetkezet szántóföldjén egy lánctalpas traktor, amelyet kossik simon, 47 éves traktoros vezetett, elakadt. a traktort egy pótkocsis traktorral akarták elvontatni. kiss miklós 25 éves traktorvezető igyekezett a csatlakozó rudat ráerősíteni a lánctalpas traktorra, a szerencsétlen ember azonban a két gépjármű közé szorult és olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. vizsgálat indult a felelősség megállapítására./mti/

..

13.20/gy

- 22 -

te

bb. 40. szántanak békés megyében

vid-kz/ká/gy/bs

1969. március 6.

a közelgő tavasz legbiztosabb jeleként békés megyében kivonultak a földekre a növénytermesztő brigádok. a mélyfekvésű területeket ugyan helyenként még belvíz borítja, a partosabb részekben azonban már fejtrágyázzák, fogasolják a vetéseket, simítózzák az ősszel felszántott táblákat. az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek földjein - többek között gyulán és ujkigyóson - a szántó-traktorok tucatjai álltak munkába csütörtökön. a végegyházi szabadság tsz-ben - ahol az alaposan átázott talaj még nem bírja el az erőgépeket - tizenkét lófogattal kezdték meg az őszi vetések ápolását. a szövetkezeti kertészetekben teljes a nagyüzem: a melegágyi ablakok ezreit készítik elő palántázásra. a kevermesi lenin tsz asszonyai pedig már az előnevelt paprika palánták kiültetését is megkezdték a melegágyi ablakok alá./mti/

..

bb. 41. kinyíltak az első tavaszi virágok a bükkben

vid-kz/ká/gy/bs

1969. március 6.

a bükk hegység nagyrésztét még hó fedi. a déli fekvésű lankákon azonban már kinyíltak a tavasz első virágai.

lillafüred fölött, a nagymező felé vezető erdei ut mentén, kinyílt az egyik bükki virágritkaság, a téltemető. a sályi völgyben szirmot bontott a piros-lila virágú illatos lóhunyor. kisgyőr környékén már nem a hó, hanem a hóvirág öltözteti fehérbe a hegyoldalakat./mti/

..

bb. 42. „hangolnak,, a pacsirták

vid-kz/ká/gy/bs

1969. március 6.

benépesült a madarak „országútja,, a délről áramló légtömegekkel együtt nagy csapatokban érkeznek a balkán félszigeten és a földközi tenger partjain telelt madarak. a szeged környéki mezők felett megjelentek s már „hangolnak,, a pacsirták. a fehértói természetvédelmi rezervátumban az ingoványos semlyékeken a hosszucsőrű nagypólingok járják a mocsarakat, kutatnak táplálék után. a vándorut fáradalmait kipihenő füttylő récék seregestől lepték el a tavakat. hangjuktól visszhangzik a vidék. a vadvizeket övező szántóföldeken egyre szaporodik a visszatérő sirályok száma. a hasznos madarak a szántó traktorok után tisztogatják a barázdákat a kártevő rovaroktól./mti/

..

14.00/gy

- 23 -

te

bb 43. a táppénzes állomány alakulása

i sl/tr/um ie

1969. március 6.

a szot társadalombiztosítási főigazgatósága elkészítette a táppénzes állomány 1957-68 közötti alakulásáról szóló jelentést. eszerint a munkanapokhoz viszonyítva a táppénzes állomány 1957-61 között, továbbá 1964-ben 4,5 százalékos szinten alakult ki. 1962-ben és 1963-ban az influenza-járvány kettő, illetve egy tized százalékos emelkedést okozott. 1965 óta a táppénzes állomány emelkedése figyelhető meg. 1965 és 1966-ban kettő-kettő, 1967-ben s 1968-ban pedig 0,4-0,4 százalékkal nőtt a betegség miatt keleső napok aránya. a táppénzre jogosultak korösszetételében, a férfiak és nők arányában, továbbá a nép-gazdaság állami szektorának szerkezetében nem következett be olyan változás, amely a táppénzszintet számottevően befolyásolhatná. viszont lényegesen emeli a táppénzes állományt a most már ugyszólván évenként jelentkező influenza-járvány.

növekedett a pszichoneurozisos, a szív-, érrendszeri és az ivarszervi betegségek, az abortus, a terhességi-gyermekágyi szövődényes esetek száma. kevesebb viszont a tbc-s, a gyermekápolási táppénzes állomány, a bőr-, kötőszövet betegségekkel és a sérülésekkel táppénzes állományba utaltak száma.

az ipar táppénz-szintje általában évek óta stagnál, még az influenza sem idézett elő emelkedést, sőt a nehéziparban, a könnyűiparban csökkent is a táppénzesek száma. az építőiparban viszont 5 - a mezőgazdaság állami szektorában 9 -, a szállítási-hírközlési, kereskedelmi, közszolgáltató ágazatokban 7 tized százalékkal emelkedett a táppénzes állomány. budapesten és pest megyében 1957 és 1968 között mindössze egy tized százalék volt az emelkedés, ugyanakkor a vidék táppénz-szintje 7 tized százalékkal nőtt. győr-sopron megyében a jelentős iparosítás ellenére egy tized százalékos csökkenés következett be. kiemelkedően magas a táppénzszint emelkedése nógrád megyében, ahol 1,6 százalékkal nőtt a táppénzes állományuk száma. /mti/

15.00/um 4c 1630

- 24 -

bb 44. elkészült a tervjavaslat az ország településhálózatának fejlesztésére

i sb/tr/um ie

1969. március 6.

kereken tízéves kutatási, felmérési és tervezési munkával elkészült a tervjavaslat a z országos település-hálózat fejlesztési kerettervről. az építésügyi és városfejlesztési minisztérium csütörtökön kezdte meg a javaslati anyag postázását, ugyanis egyeztetésre küldi az országos és területi vezető állami, gazdasági és társadalmi szervezeteknek, s a hozzáfűzött vélemények alapján kiegészített kerettervet az idén terjesztik jóváhagyásra a kormány elé. ugyancsak csütörtökön, közös klubnapon kaptak tájékoztatást a kerettervről a magyar urbanisztikai társaság, az építőipari tudományos egyesület és a magyar közgazdasági társaság szakemberei is.

a keretterv a jelenlegi körülmények között viszonylag reálisan belátható legnagyobb távlatra irányozza elő a városok és falvak rendezésének, fejlesztésének elveit. megjelöli az ország településhálózatában betöltött feladatukat, egymásra ható szerepkörüket, ipari és kommunális fejlesztésük legfontosabb követelményeit. így a jövőre, azaz a harmadik évezred küszöbére nyit ablakot, amelyből meglátható, milyenek lesznek a magyar városok és községek, s megmutatja a távlati cél elérésének útját is. a kerettervi előirányzatok nem végérvényes előírások. a regionális tervezés ugyanis folyamatos munka, s hogy a terv követhesse az élet változásait, öt-évenként felülvizsgálják és megfelelő módosításokkal az élethez igazítják. /mti/

--

bb 45. ételmezeripari vezetők tanácskozása

j/um ie

1969. március 6.

a magyar ételmezeripari tudományos egyesület széles körű tanácskozást rendezett csütörtökön az ételmezeripar vezetői, szakemberei részvételével az édosz székházában. a tanácskozást dr. sághy vilmos, a mezőgazdasági és ételmezeripari miniszter első helyettese, az egyesület társelnöke nyitotta meg. számos előadás hangzott el az iparágakon belüli hatáskörök, az anyagi érdekeltiség, a vállalati önállóság legcélszerűbb rendszerének kialakításáról, az ipar, a mezőgazdaság és a kereskedelem együttműködéséről.

/mti/
15.20/um 4c 1630

- 25 -

bb 47. jutalomszabadság, lakásépítés nyereségrészesedésből - jóváhagyták a tatabányai bányászok új kollektív szerződését

vid-kz szb ká

1969. március 6.

az idei és a jövő évi vállalati kollektív szerződést vitatta meg és hagyta jóvá csütörtöki ülésén a tatabányai szénbányák szakszervezeti tanácsa. az új szerződés tervezetét az elmúlt hónapokban széles körben ismertették a szénmedence dolgozóival. így mindenki elmondhatta véleményét és javaslatát a egészítette ki a szakszervezeti bizottság és a gazdasági vezetők elgondolásait. a javaslatokból sokat hasznosítottak. a végleges kollektív szerződés lényeges változásokat tartalmaz az előző évihez viszonyítva. bővítették például a „borítékon kívüli” juttatásokat. számos munkakörben csökkentették a munkaruhák ki-hordási idejét és felemelték a szociális segélyek összegét. teljesen új vonása a szerződésnek, hogy a vállalat a nyereségrészesedésből támogatja dolgozóinak lakásépítkezését. erre a célra a két év alatt ötmillió forintot szánnak. száz kiváló teljesítményt nyújtó fiatal bányász részére újszerű, és igen kedvezményes lakásépítési akciót szerveznek. a munkások javaslatára került a kollektív szerződésbe, hogy az egyedülálló nyugdíjas bányászoknak kényelmes panziót építenek. üdültetésre 2 800 000 forintot, kulturális és sportcélokra 4 millió forintot, a kedvezményes étkeztetésre 14,5 millió forintot, a bérek növelésére 16 millió forintot fordítanak részesedési alapról a két év alatt. megemelték a jutalom-szabadságok idejét is. évenként 3 000 nap jutalom-szabadsággal honorálják a kiemelkedően dolgozó bányászokat az üzemek vezetői. /mti/

bb 48. vetik az árpát heves megyében

vid/kz-ju ká bs

1969. március 6.

heves megye déli részén az erdőtelki szabadság termelőszövetkezetben, csütörtökön megkezték az árpa vetését. esztig mintegy 20 holdon került földbe a magja. a tarna-menti homokháton a termelőszövetkezetek figyelo szolgálat naponta jelzi hol a legkedvezőbb a terület és a hőmérséklet a vetésre. több közös gazdaságban megkezték a saláta és más kerti magvak szabadföldi vetését. a zöldborsónak szánt korai vetőmag több mint 150 holdon került már földbe ezen a vidéken. a boconádi és a tannaméri határban elvetették az első paprikamagvakat a szabadföldi melegágyakban. /mti/

15.32/ju ká 16⁰⁰

16⁰⁰ Du

-26-

bb 49. „ felhőkarcoló,, épül gyöngyösön

vid/kz-ju ká bs

1969. március 6.

19 emeletes toronyház építését kezdte meg gyöngyös új lakónegyedében a heves megyei állami építőipari vállalat. az alapozást földnyesők segítik. a hetven méter magas „ felhőkarcolóban,, 157 lakást alakítanak ki összesen 343 szobával. abc áruház, bisztró és más szolgáltató pavilon is csatlakozik a különleges formájú épülethez. a mátravidék legmagasabb lakóházában a visontai thorez külfejtéses bányüzem dolgozói kapnak korszerű, kényelmes otthont. a tervek szerint 1970-ben adják át rendeltetésének. /mti/

bb 50. jugoszláv freskóművészeti kiállítás debrecenben

vid/fm-ju ká bs

1969. március 6.

csütörtökön a debreceni kossuth lajos tudományegyetem díszudvarán jugoszláv freskóművészeti kiállítás nyílt, amelyen nagyméretű freskók másolatait mutatják be a közönségnek. szerbia és macedonia területén számos templom őrzi a középkori freskóművészet remek alkotásait. nagyrésztük nehezen vagy alig megközelíthető az érdeklődők számára, ezért létesítették belgrádban a freskó-galériát, ahol összegyűjtötték az ország különböző részein fellelhető freskók másolatait. ebből válogatták ki vándorkiállítás anyagát, amely csaknem tíz éve járja a világot; magyarországról moszkvába szállítják.

a debreceni kiállítás megnyitásán jelen vettek a budapesti jugoszláv nagykövetség képviselői is. /mti/

15.48/ju ká 16⁰⁰

16⁰⁰ Du

-27-

bb 51. bemutatták a háromszáz év történetét őrző nógrád megyei levéltárat

vid/fm bh ká bs

1969. március 6.

első bemutatkozását tartotta csütörtökön a nemrég salgótarjánba költözött nógrád megyei levéltár, amely az egykori nógrád vármegyei több mint háromszáz éves iratanyagát bocsátja a helytörténeti kutatók, és történészek rendelkezésére. a pest megyei levéltárból a múlt év közepén kivált és önállósult nógrád megyei levéltárat a volt bányai kórház átalakított és a legkorszerűbb levéltári igényeket is kielégítő irodaépületében rendezték be. a megyei levéltárat schneider miklós igazgató mutatta be az érdeklődőknek. /mti/

--

bb 52. százezer csomó hóvirág, 110.000 szál szegfű és tulipán a nők köszöntésére

i kf/kf bh je bs

1969. március 6.

a nemzetközi nőnap megünnepléséhez a virágért bőséges készlettel járul hozzá. a vállalat áruforgalmi osztályának tájékoztatása szerint lesz elegendő virág a nők üdvözlésére.

az idén nem hagyta cserbe a fiukat és a férfikollegákat, a nőnap hagyományos köszöntője, a hóvirág - főleg ők vásárolják figyelmességként e virágot - bőségesen nyílt kaposvár és pécs környékén, így kereken százezer csomó kerül belőle az üzletekbe. ezenkívül egyebek között nyolcvanezer szál szegfűt, 2 000 szál bodító illatú fréziát, 15 000 cserép apró virágú begóniát és korallkát, s 4 000 cserép olcsó „mini-primulát”, is kapnak a boltok már pénteken. a hajtatást sikerült úgy „időzíteni”, hogy a nőnap köszöntésére 30 000 szál tulipán is forgalomba kerül a virágért üzleteiben.

a versenytársak, a sasad és a rozmaring tsz bőséges virágkészletről, főleg nemes, üvegnázi virágokról gondoskodtak a nők napjára. /mti/

--

- 28 -

15.55 bh ke 17⁴⁰

18.5. Dm

bb 53. magyar-lengyel barátsági nap kunszentmiklóson

vid/fm-ju ká bs

1969. március 6.

csütörtökön magyar-lengyel barátsági napot rendezett a hazafias népfrent-bizottság kunszentmiklóson. ebből az alkalomból a közönségbe látogatott edward debicki, a budapesti lengyel kultúra igazgatója, aki délelőtti résztvett a magyar tanácsköztársaság kunszentmiklósi eseményeit bemutató kiállítás megnyitóján. ezt követően kiállítás nyílt gál sándor kunszentmiklósi születésű festőművész-tanár alkotásaiból. délután barátsági gyűlést tartottak a filmszínházban, ahol edward debicki is beszédet mondott, majd Lengyelországban tanult fiatal magyar zongoraművészek adtak hangversenyt. /mti/

--

bb 46. kiállítás a tanácsköztársaság plakátjaiból

k gj/tr szb zs

1969. március 6.

a fővárosi széchenyi erwin könyvtár központjában a tanácsköztársaság művészi plakátjaiból nyílt kiállítás csütörtökön. a kiállított korabeli plakátok között szerepel pór bertalan, tuszkay márton, uitz béla, barta ernő, vértés marcell és több más kiváló művész alkotása. a több mint 50 eredeti plakátot, valamint az egykori kiadványokat, brossurákat, röplapokat május végéig tekinthetik meg a látogatók naponta 9-től 21 óráig, illetve szombaton és vasárnap 9-től 13 óráig. /mti/

--

bb 54. kertszemlék szabolcs-szatmár megyében

vid-kz/tné szb ká

1969. március 6.

megkezdték a télvégi, koratavaszi kertszemléket a szabolcs-szatmár megyei nagyüzemek szakemberei. az első szemlék tapasztalatai szerint a tél „kegyes”, volt a táj almáskertjeihez. a terméstartó ágnyakokat nem érte kár. a fák pillanatnyi állapotát tekintve a tavalyihoz hasonló, holdankint 80-100 mázsás átlagtermést is lehetségesnek tartanak a szakemberek. az utóbbi 10 évben telepített 50 ezer hold almából az idén mintegy hatezer hold fordul termőre. /mti/

--

-29-

16.42/szb ke 17⁴⁰
18.5. Dm

bb 55. „ eltűnt „ a petőfi rádió hangja vas és zala megyéből
vid/kz-ju ká bs 1969. március 6.

a szombathelyi rádióerősítő kikapcsolása után „ eltűnt „ a petőfi rádió hangja több mint 160 ezer vas és zala megyei rádióelőfizető készülékéből. a balatonszabadi adó, amely jelenleg az erősítést ellátja, ugylátszik nem elégséges. a nap-pali órákban alig, este pedig egyáltalán nem vehető a népszerű petőfi rádió műsora a két megyében. ráadásul még a kossuth rádió adása is erősen kifogásolható hangminőséggel vehető. az új műsorszerkezet ugyan lehetővé teszi, hogy urh-n fogják a petőfi adót, de ilyen készüléke még csak nagyon kevés előfizetőnek van. /mti/

..-

bb 57. javaslat nemzetközi irodalmi folyóirat indítására - érdemi vita, szinte légkör a szocialista írószövetségek vezetőinek tanácskozásán

t tf/gk-ju zs bs 1969. március 6.

hatékonyabbá kell tenni a szocialista országok irodalmának kölcsönös megismerését, az eddiginél is gyümölcsözőbb kapcsolatok fűzzék össze az alkotói műhelyeket, szélesedjék az írók, olvasók tájékozottsága a testvérországok könyvterméséről, irodalmi eseményeiről - ezek voltak a főbb gondolatai a csütörtöki tanácskozásnak, amellyel folytatódott az európai szocialista írószövetségek vezetőinek munkaértekezlete. a magyar írók szövetségének bajza utcai klubjában ezúttal dobozy imre főtitkár, a magyar delegáció tagja mondott vitaindítót az értekezleten részt vevő országok bulgária, lengyelország, magyarország, az ndk, románia és a szovjetunió, valamint a megfigyelőkkel képviselt mongólia két- és többoldalú irodalmi kapcsolatainak sokasításáról.

- minden nemzeti irodalomnak, ha a világirodalom értékes részévé, gyarapító fejezetévé akar válni, aktív kapcsolatban kell lennie a kortársi nemzeti irodalmakkal - hangsúlyozta dobozy imre. - az érintkezés a gyakorlatban más országok rangos írói produktumainak befogadását, átültetését és a születő művek értékelését, megvitatását is jelenti. e tekintetben a tanácskozásra összejött írószövetségek már jelentős eredményekről adhatnak számot. a továbbiakban elsősorban az a feladatuk, hogy írószövetségeink együttműködésében, az irodalmak átültetésében mindinkább levetkőzzük a formáságokat; tényleges információkat közöljünk egymással, szabadítsuk meg a kapcsolatokat a tartalom nélküli formalitásoktól.
/ folyt. köv. /

-30-

17.02 bh Hc 1710
1930 Dny

bb 57. / javaslat nemzetközi ... 1. folyt./-ju

írószövetségeink nemzetközi kollektívájában a testvérszervezetek érdemi tájékoztatással, a jelentős művekről szóló információkkal segítsék a partnerek kereső, kutató munkáját, azt, hogy milyen művek alkalmasak és méltók az átültetésre, népszerűsítésre.

dobozy imre a magyar írók szövetsége nevében a tanácskozás résztvevői elé terjesztette azt a javaslatot, hogy hozzanak létre közösen egy olyan nemzetközi folyóiratot, amely folyamatosan információkkal szolgálna a szocialista nemzeti irodalmak helyzetéről, eredményeiről és behatóan foglalkozna a műfordítás műfajával, szakmai kérdéseivel és műhelyproblémáival. a javaslatot mindenképpen éltrevalónak tartották az értekezlet küldöttei. a fetszóalók, akik kitértek erre az indítványra, valamennyien egyetértettek a folyóirat gondolatával. megerősítették a javaslatot azzal, hogy minél hamarabb alakuljon nemzetközi bizottság a tanácskozáson részt vevő írószövetségek képviselőiből a folyóirat megindításának előkészítésére.

a vita során hangot kapott - egyebek között - az a vélemény is, hogy az egyes országokban megjelentetett műfordítások, a más szocialista országok irodalmát reprezentáló könyvek kapjanak érdemi recenziókat, a korábbinál nagyobb propagandát. jogos kívánság, hogy az irodalmi átültetéseket a lehetőségekhez képest a hazájukban is rangos írók készítsék. a baráti országok irodalmának nyelvi „ befogadása „ - a műfordítások száma - az utóbbi időben volumenében valamelyest csökkent, állapították meg többen is, és szorgalmazták a tolmácsolásra kerülő művek számának növelését, a példányszámok emelését. .

kilencen szóaltak fel a csütörtöki munkaútásán: a lengyel delegációból w. cukrowski, j. putrament és l. lewin, a bolgár küldöttségéből p. vezsenov, a szovjet írószövetség részéről a. koszorukov és n. voronkov, az ndk-beli küldöttek közül dr. neubert és g. stein, a román írószövetség képviselőjében j. szász.

dobozy imre elismerőleg nyilatkozott az értekezlet légköréről, hangulatáról, amelyet - mint mondotta - a nyíltság, az érdemi vita, a szót kérő küldöttek felelősségérzete jellemez és az a törekvés, hogy a szocialista országok írószövetségeinek közös dolgai kapjanak minél tágabb teret.

/mti/ pénteken az értekezlet utolsó munkaülésére kerül sor.

..-
-31-

17.10 bh

Hc 1710

1930 Dny

bb 55. „eltűnt,, a petőfi rádió hangja vas és zala megyéből
vid/kz-ju ká bs 1969. március 6.

a szombathelyi rádióerősítő kikapcsolása után „eltűnt,, a petőfi rádió hangja több mint 160 ezer vas és zala megyei rádióelőfizető készülékéből. a balatonszabadi adó, amely jelenleg az erősítést ellátja, ugyáltszik nem elégséges. a nap-pali órákban alig, este pedig egyáltalán nem vehető a népszerű petőfi rádió műsora a két megyében. ráadásul még a kossuth rádió adása is erősen kifogásolható hangminőséggel vehető. az új mű-sorszerkezet ugyan lehetővé teszi, hogy urh-n fogják a petőfi adót, de ilyen készüléke még csak nagyon kevés előfizető-nek van. /mti/

bb 57. javaslat nemzetközi irodalmi folyóirat indítására - ér-demi vita, őszinte légkör a szocialista írószövetségek vezetői-nek tanácskozásán

t tf/gk-ju zs bs 1969. március 6.

hatékonyabbá kell tenni a szocialista országok irodalmának kölcsönös megismerését, az eddiginél is gyümölcsözőbb kapcsolatok fűzzék össze az alkotói műhelyeket, szélesedjék az írók, ol-vasók tájékozottsága a testvérországok könyvterméséről, irodalmi eseményeiről - ezek voltak a főbb gondolatai a csütörtöki tanács-kozásnak, amellyel folytatódott az európai szocialista írószö-vevények vezetőinek munkaértekezlete. a magyar írók szövetségé-nek bajza utcai klubjában ezúttal dobozy imre főtitkár, a magyar delegáció tagja mondott vitaindítót az értekezleten részt vevő országok bulgária, lengyelország, magyarország, az ndk, romá-nia és a szovjetunió, valamint a megfigyelőkkel képviselt mongó-lia két- és többoldalú irodalmi kapcsolatainak sokasításáról.

- minden nemzeti irodalomnak, ha a világirodalom értékes részévé, gyarapító fejezetévé akar válni, aktív kapcsolatban kell lennie a kortársi nemzeti irodalmakkal - hangsúlyozta dobozy im-re. - az érintkezés a gyarkolatban más országok rangos írói produktumainak befogadását, átültetését és a születő művek érté-keletését, megvitatását is jelenti. e tekintetben a tanácskozásra összejött írószövetségek már jelentős eredményekről adhatnak számot. a továbbiakban elsősorban az a feladatuk, hogy írószö-vevényeink együttműködésében, az irodalmak átültetésében mind-inkább levetkőzzük a formáságokat; tényleges információkat közöl-jünk egymással, szabadítsuk meg a kapcsolatokat a tartalom nél-küli formalitásoktól.
/ folyt. köv. /

-30-

17.02 bh Hc 1710

1930 Duv

bb 57. / javaslat nemzetközi ... 1. folyt./-ju

írószövetségeink nemzetközi kollektívájában a testvérszervezetek érdemi tájékoztatással, a jelentős művekről szóló információk-kal segítsék a partnerek kereső, kutató munkáját, azt, hogy milyen művek alkalmasak és méltók az átültetésre, népszerűsi-tésre.

dobozy imre a magyar írók szövetsége nevében a tanácskozás résztvevői elé terjesztette azt a javaslatot, hogy hozzanak lét-re közösen egy olyan nemzetközi folyóiratot, amely folyamatosan információkkal szolgálna a szocialista nemzeti irodalmak helyze-téről, eredményeiről és behatóan foglalkozna a műfordítás mű-fajával, szakmai kérdéseivel és műhelyproblémáival. a javaslatot mindenképpen éltrevalónak tartották az értekezlet küldöttei. a felszólalók, akik kitértek erre az indítványra, valamennyien egyetértettek a folyóirat gondolatával. megerősítették a javasla-tot azzal, hogy minél hamarabb alakuljon nemzetközi bizottság a tanácskozáson rszt vevő írószövetségek képviselőiből a folyó-irat megindításának előkészítésére.

a vita során hangot kapott - egyebek között - az a vélemény is, hogy az egyes országokban megjelentetett műfordítások, a más szocialista országok irodalmát reprezentáló könyvek kapja-nak érdemi recenziókat, a korábbinál nagyobb propagandát. jogos kívánság, hogy az irodalmi átültetéseket a lehetőségekhez képest a hazájukban is rangos írók készítsék. a baráti országok irodalmá-nak nyelvi „befogadása,, - a műfordítások száma - az utóbbi időben volumenében valamelyest csökkent, állapították meg több-en is, és szorgalmazták a tolmácsolásra kerülő művek számának növe-lését, a példányszámok emelését. .

kilencen szóaltak fel a csütörtöki munkaülésen: a lengyel delegációból w. cukrowski, j. putrament és l. lewin, a bolgár küldöttségből p. vezsenov, a szovjet írószövetség részéről a. koszorukov és n. voronkov, az ndk-beli küldöttek közül dr. neu-bert és g. stein, a román írószövetség képviselőjében j. szász.

dobozy imre elismerőleg nyilatkozott az értekezlet lég-köréről, hangulatáról, amelyet - mint mondotta - a nyíltság, az érdemi vita, a szót kérő küldöttek felelősségérzete jellemez és az a törekvés, hogy a szocialista országok írószövetségeinek kö-zös dolgai kapjanak minél tágabb teret.

pénteken az értekezlet utolsó munkaülésére kerül sor.
/mti/

-31-

17.10 bh

Hc 1710

1930 Duv

bb 56. szlovák oktatási és művelődésügyi delegáció érkezett budapestre

j zs bh bs

1969. március 6.

Michal Gregus oktatásügyi és Jan Princ művelődésügyi miniszterhelyettes vezetésével csütörtökön szlovák oktatási és kulturális küldöttség érkezett budapestre. a vendégek itt tartózkodásuk során tárgyalásokat folytatnak a művelődésügyi minisztériumban a magyar-szlovák oktatási és kulturális kapcsolatok továbbfejlesztéséről és meglátogatnak néhány oktatási és kulturális intézményt. /mti/

--

bb 58.a munkások keresetétől függ az igazgató bére

vid-kz/ tné bh ká bs

1969. március 6.

1969-től azolyan vállalatvezetők törzsbérét növelik, akik a legtöbbet tesznek a munkások átlagkeresetének emeléséért - jelentette be dr. Kelemen Ferenc, a vas megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese. csütörtökön a vas megyei tanácsi vállalatok vezetőinek szombathelyi tanácskozásán. mint indoklásként hangsúlyozta, vas megyében 210 forinttal alacsonyabb a lakosság átlagkeresete, mint más megyékben. főleg ezért évente mintegy ezer ember - zömmel fiatal - keres munkát az ország más tájain. nagy a megyén belüli munkaerővándorlás is: 1968-ban az iparban foglalkoztatottak 31 százaléka változtatott munkahelyet. a tanácsi vállalatoknál ez az arány még rosszabb, 37 százaléka. a 10 ezer embert foglalkoztató tanácsi vállalatok - hangsúlyozta a továbbiakban a végrehajtó bizottság elnökhelyettese - a múlt esztendőben 213 millió forinttal többet kaptak termékeikért, mint 1967-ben. a jövedelmezőségük nyolc százalékkal nőtt. ehhez mértén túlontul óvatos bérigazgatást folytattak. a bérszintet 0,6 százalékkal elmaradt a tervezettől. a „megmaradt” pénzből az év utolsó két hónapjában 11 millió forint prémiumot lehetett kiosztani. ez a túlzott óvatosság kedvezőtlen volt azért is, mert rosszul hatott a létszám-összetételre: nőtt az alacsony képzettségű munkások száma. /mti/

--

- 32 -

17.12/1u k 184

bb 59. gazdag program esztergomban a duna-kanyar nyári művészeti egyetemén és a tatabányai szabadtéri játékokon

vid-fm szb ká

1969. március 6.

Komárom megye két idegenforgalmi központjában, esztergomban és tatabányán a nyári rendezvények terveit vitatták meg a tanácsok csütörtöki végrehajtó bizottsági ülésein. mindkét helyen gazdag, színvonalas programot állítottak össze. esztergomban főként a nyári egyetemhez kapcsolódó komolyzenei programok dominálnak. az idén júliusban ötödször nyitja meg kapuit a duna-kanyar nyári művészeti egyeteme. az előző évek énekzenenvelési studiumainak folytatásaként most a hazai kórusmozgalom helyzetével foglalkoznak. ehhez kapcsolódik a „Collegium Musicum Strigoniense”, címmel induló hangversenysorozat, amelynek zömét a bazilikában bonyolítják le. a Monteverdi-kamarkórus reneszansz és barokk hangversenyt ad, a Labor Mim Gyermekkórusa Kodály, Bartók műveivel lép fel. több budapesti, valamint helyi kórus és fővárosi szólisták közreműködésével, oratóriumi hangversenyt rendeznek. egy másik alkalommal az állami hangversenyzenekar és a forrai-kórus Liszt, Esztergomi Miséjé, -t és Kodály „Psalmus Hungaricus”, -át mutatja be. koncertet ad a rádió gyermekkórusa is.

Tatabányán, az évszázados fákkal övezett ősparkban levő szabadtéri színpadon felújítják a hagyományos tatabányai nyári játékokat. a tavalyi jó kezdet után az idén már háromhónapos programot terveznek a 2500 személyes szabadtéri színpadon, amelyet a legnagyobb kánikulában is „vízfüggöny”, tesz kellemessé. a május végén sorra kerülő lovasnapok nyitják meg a játékokat, majd tíz előadást tartanak. a Bánk bán-t és a János vitéz-t a debreceni Csokonai Színház mutatja be. fellép többek között a Győri Kisfaludy Színház, a fővárosi Operettszínház és az állami népi együttes. /mti/

--

-33-

17.18/1u k 184
1830 Dm

bb 60. többszörös véradókat tüntettek ki komáromban
vid-fm szb ká 1969. március 6.

negyvennyolc többszörös véradót tüntettek ki arany-, illetve ezüst-jelvényvel, 28-an pedig tárgyjutalmat kaptak azon a véradó-ünnepségen, amelyet csütörtökön tartottak komáromban. a városban a múlt évben 410 önkéntes véradó több mint 130 liter vért adott. ez is hozzájárult ahhoz, hogy a megye az önkéntes véradásban országosan az elsők közé került. /mti/

bb 61. nők a közéletben - fórum-sorozat komárom megyében
vid-fm szb ká 1969. március 6.

csütörtökön tatabányán befejeződött a komárom megyei nőtanács és a hazafias népfront-bizottság által rendezett fórum-sorozat. öt helyen vitatták meg a közéletben szerepet játszó nők helyzetét, elképzeléseit, gondjait. az összejevetelek rendkívül érdekes összegezése: a legkülönbözőbb helyeken, a legkülönbözőbb munkakörököt betöltő asszonyokat, lányokat ugyanazok a problémák foglalkoztatják. nem volt olyan tanácskozás, ahol ne került volna szóba, hogy a nők egyenjogúságával kapcsolatos hivatalos véleményekkel nem mindig egyezik az az álláspont, amelyet baráti beszélgetéseken mondanak el. bár a nők megbecsülése kétségtelenül minden területen - így a közéletben is - növekszik, többségükben kevesebb fizetést kapnak, mint az azonos végzettségű és tudású férfitársaik. szinte kivétel nélkül mindenütt beszéltek arról, hogy a vezető beosztású nőknek többet kell produkálniuk, mint az azonos munkakört betöltő férfiaknak. érdekes az a tapasztalat is, hogy a férfiak viszont hamarabb elfogadják és elismerik a női vezetőket, mint a női beosztottakat. a komárom megyei tapasztalatokat az országosan sorra kerülő vizsgálatoknál hasznosítják majd. /mti/

4e 175
1830 Dm

-34-

bb 62. a református világszövetség elnöke debrecenben
vid-fm/.s ká bs 1969. március 6.

dr. wilhelm wiesel teológia-professzor, a református világszövetség elnöke debrecenbe látogatott, ahol dr. bartha tibor a tiszántuli református egyházkerület püspöke, a magyarországi református egyház zsinatának lelkes elnöke fogadta. dr. wilhelm wiesel - aki a debreceni teológiai akadémia díszdoktora - megtekintette az akadémiát, valamint a református kollégium újjáépítési munkáit. /mti/

bb 63. három- négy százalékkal növelik brutto termelési értéküket a győr- sopron megyei mezőgazdasági nagyüzemek
vid-kz/tné/-s ká bs 1969. március 6.

a termelés fejlesztésének időszerű kérdéseiről tanácskoztak csütörtökön győrről győr- sopron megye mezőgazdasági szakemberei. mint hangoztatták, a megelőző évek eredményei lehetővé teszik, hogy az országos tervben szereplő 2-3 százalékhelyett ezen a tájon 3-4 százalékkal emelkedjék a mezőgazdasági nagyüzemek bruttó termelési értéke. az adott anyagi- műszaki bázis biztosítja a buza terméshozamának 17.5 - 18 mázsára növelését. az egyszeres keresztezésű hibridkukorica-fajták elterjesztésével, valamint a holdankinti tőszám emelésével a kukorica hozamai mintegy 20-25 százalékkal növelhetők. javítja a terméskilátásokat az öntözés fejlesztése: az idén újabb 134 csökutat helyeznek üzembe a termelőszövetkezetek, s 45 új öntözőberendezést vásárolnak. /-mti/

bb 67. magyar gyártmányu batériás tojóketrec
vid-k/tné/-s ká la 1969. március 6

csütörtökön betelepítették az első magyar gyártmányu batériás tojóketrecet a környei vörös csillag termelőszövetkezetben. a tatabányai delta ktsz-ben készített ketrecekben kevesebbet mozognak az állatok és így jobban értékesítik a takarmányt. az etetés-, az itatás és a trágyaszállítás gépesített. a környei termelőszövetkezetben betelepített batéria három emeletes, s négyszáznyolcvan tyukot tartanak benne. májusban újabb, összesen hatezer tyuk elhelyezésére alkalmas batériás tojóketrecet állítanak fel a szövetkezetben. /mti/

17.30/-s 4e 185 - 35 -

1840 Dm

bb 64. nemzetközi mezőgazdasági gépesítési tanácskozás
Körmenden

vid/kz bh ká bs

1969. március 6.

a magyar agrártudományi egyesület gépesítési társasága rendezésében kétnapos nemzetközi gépesítési tanácskozást kezdődött csütörtökön Körmenden, a felsőfokú mezőgazdasági gépészetekben. a tanácskozást, melyen mintegy hatszáz hazai és külföldi - szovjet, amerikai, csehszlovák, lengyel, ndk-és nszk-beli - szakember vesz részt, váradi jános egyetemi tanár nyitotta meg, majd dr. gergely istván mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes mondott bevezető előadást.

mind a hazai szükséglet, mind a növekvő exportigények kielégítése szempontjából az állati termékek termelésének fokozása élelmiszergazdaságunk alapvető feladata - hangsúlyozta a miniszterhelyettes. ennek egyik döntő feltétele a szilárd hazai takarmánybázis megteremtése. közismert, hogy abraktakarmány szükségletünk kielégítésében krónikusan importra szorulunk. a szilárd abraktakarmánybázis megteremtéséhez szükséges, hogy a kukorica holdankénti átlagtermését országosan 22-23 mázsára növeljük. ennek reális lehetősége a javuló anyagi és műszaki ellátással egyre inkább megteremtődik. ami a szálás és tömegtakarmány-termést illeti, az évelő pillangósvirágú takarmánynövények termesztés-technológiai színvonala az alkalmazott gépi megoldások szempontjából közepesnek mondható. az elkövetkező időszak feladata a meglévő gépesítési lehetőségek fokozott kihasználása, valamint az új, korszerűbb, termelékenyebb, gazdaságosabb eljárások bevezetése. éppen ezért az idén a mezőgazdasági kísérleti intézet kiemelten foglalkozik a komplex gépesítés kialakításával.

a miniszterhelyettes vitaindítója után több előadás hangzott el a szalastakarmánytermelés, a gépészet és legelőgazdálkodás helyzetéről, a takarmányok hasznosításával kapcsolatos újabb kutatásokról, valamint a szalastakarmány természetes gépesítése terén elért hazai eredményekről. nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott a u.demin és v.v. sevcov szovjet tudományos kutató, j. molitoris amerikai tudományos kutató.

az előadások után a tanácskozás résztvevőinek a szalastakarmányok gépesítésével foglalkozó szakmai filmeket mutatták be, majd megtekintették az agrotársulat által rendezett gépbemutatót.

a tanácskozást pénteken folytatják. /mti/

V. a. bujanov szovjet tervezőintézet igazgató

17.36/-s ke 18²⁰

- 36 -

18⁴⁵ Dny

véb 66. a termelőszövetkezeti tagság kulturális és szociális helyzetéről tanácskozott a borsod megyei képviselőcsoport

vid-fm/-s ká bs

1969. március 6.

csütörtökön edelény községben ülésezett a borsod megyei képviselőcsoport. a tanácskozáson megvitatták a megye termelőszövetkezeti tagságának kulturális és szociális helyzetét. vaskó Mihály, a megyei pártbizottság titkára beszámolójában elmondta, hogy az elmúlt években a közös gazdaságokban jelentősen javultak a munka- és életkörülmények, megkezdődött a visszavándorlás a falvakba, a tsz-ekben csökkent az alkalmazottak aránya, szűnőben a munkorövi hiány. emelkedett a szövetkezeti parasztság jövedelme. az elmúlt évben például 60 százalékkal nagyobb részesedést fizettek ki a tagságnak, mint 1961-ben. ez azt jelenti, hogy 1968-ban egy-egy tagra már 13.500 forint jutott a közös jövedelemből. ez az összeg azonban még mindig alacsonyabb, mint az országos átlag. ismertette, hogy a termelőszövetkezeti tagságának 64 százaléka 60 évesnél idősebb, és csak két százalék azoknak az aránya, akik még nem töltötték be huszadik életévüket. bár a közös gazdaságok 4.881 új tagot vettek fel, mégis a tagság teljes létszáma 2.616 fővel csökkent. ez összefügg a szövetkezeti parasztság magas életkorával, az elhalálozásokkal, valamint azzal, hogy jelenleg is számos olyan tag van, aki a közös gazdaságban nem vállal munkát és a megélhetéséhez szükséges összeget másuttal szerzi meg. elmondta, hogy az elmúlt esztendőben az idős szövetkezeti parasztok mintegy másfélmillió forint értékű segélyt kaptak, de ilyen célokra jóval többre lenne szükség. nem megoldott a szövetkezetekben a gyermekek bölcsődei és óvodai elhelyezése, az üzemeletkezés, a munkaruha-ellátás, valamint az állattenyésztők pihenőnapjainak biztosítása. az előadó javasolta, hogy a termelőszövetkezetek a jövőben nagyobb összegeket fordítsanak szociális, kulturális és balesetvédelmi célokra.

a beszámoló felett széleskörű vita alakult ki, majd a képviselők megtekintették az edelényi alkotmány termelőszövetkezet gazdaságát. /mti/

-.--

bb 65. uttörők-parlament szekszárdon

vid/fm/-s ká bs

1969. március 6.

csütörtökön szekszárdon a városi tanács háza nagytermében ülésezett a város uttörőinek parlamentje. hegyi ferenc, a városi tanács építési osztályvezető főmérnöke és lencsés lászló művelődésügyi osztályvezető tartott tájékoztatót szekszárd fejlesztéséről.

a tanácskozáson az uttörők felajánlották: ezer óra munkával segítik a játszó- és labdaterek, valamint a közlekedési park építését. /mti/

-.--

17.45/-s ke 18²⁰

- 37 -

18⁴⁵ Dny

bb 69. friss délgyümölcs szállítmány érkezett - május-
ig kitart a narancs

1 kf/kf szb ie

1969. március 6.

algériai friss narancs szállítmány érkezett csütörtökön
a nagyvásártelepre és a délker vállalat tárházába. a „na-
rancs-szerelvény,, közvetlenül rijekából jött az algériában
vásárolt 6 000 tonnányi zamatos gyümölcs utolsó tételeként.

a délgyümölcs és élelmiszerkereskedelmi vállalatnál el-
mondották, hogy ez még nem az utolsó szállítmány, folyamato-
san érkeznek a távoli országokból a megrendelt tételek. a
hét elején például 1 000 tonna izraeli jaffa-narancs került
hűtőházba. a vállalat tervén felül 1 000 tonna szép, érett
vörös erezetű olasz narancsot is vásárolt, ez azonban az
olaszországi sztrájkok miatt késik, s ugyanígy akadozik a
citromszállítás is. a késedelem azonban nem zavarja a folya-
matos ellátást, hiszen jelenleg mintegy 2 000 tonna narancs
és nagymennyiségű citrom van a raktárakban azonkívül, amit
a kiskereskedelmi vállalatok tárolnak.

a vállalat egyébként az év első negyedében a tavalyi
azonos időszakkal szemben 1 000 tonnával több, összesen 8 500
tonna citromot és mintegy 5 000 tonnával több narancsot hoz
forgalomba. ehhez jön még az olasz tétel, amelynek értékesi-
tése áthúzódik áprilisra. a meglevő készletek és a várható
szállítmányok elegendőnek ígérkeznek ahhoz, hogy a lassan ki-
fogyó almát is pótolva, majdnem a hazai gyümölcsök megjelené-
sége, májusig legyen az üzletekben narancs. nem ilyen kedve-
ző a banán-helyzet. jóllehet az első negyedében az idén a ta-
valyi 600 tonna helyett 1 000 tonna kerül forgalomba, ez a
többlet meg sem látszik a kereskedelemben - amint az érlelő-
ből kikerül a banán, azonnal elfogy. /mti/

bb 68. olajbányászok kitüntetése szolnokon

vid-kz szb ká

1969. március 6.

az országos kőolaj- és gázipari tröszt és az alföldi kő-
olajfurási üzem csütörtökön délután ünnepséget rendezett szol-
nokon az olajbányászok tiszteletére. /folyt.köv./

-38-

17.45/szb kc 18⁰⁰

RSO Du

bb 68. /olajbányászok... 1. folyt./-szb

kitüntették azokat a munkásokat, műszakilakat, akik résztvettek
az algyő 83-as számú furási ponton keletkezett gázkitörés el-
fojtásában. a munkában derekasan helytállt mentőbrigád tagjai
közül tizenegynek „kiváló dolgozó,, jelvényt és oklevelet
nyújtott át bese vilmos, az okgt vezérigazgatója, tizenkét dol-
gozó pedig igazgatói dicséretben részesült. az ünnepségen mélt-
tatták a nagyalföldi kőolaj és földgáztermelő vállalat, a
csongrád megyei tűzoltó parancsnokság, a megyei rendőrfőkapi-
tányság és a bm karhatalmi parancsnokság érdemeit az elemi erő
megfékezésében. /mti/

bb 70. európát három, hazánkat két részre osztotta az idő-
járás

1 tz/tm szb ie

1969. március 6.

európa három időjárás zónára szakadt a hét derekán -
mondta rajkai ödön, a központi meteorológiai intézet tudomá-
nyos főmunkatársa. - ukrájntól egyrészt a kárpát medence és
az alpok felé, másrészt lengyelországon és a két németorszá-
gon keresztül egészen a brit szigetekig derült, száraz, gyen-
gén felhős övezet alakult ki. ezen a területen az átlagosnál
jóval hidegebb az időjárás. a szovjetunióban például mínusz
15-20 fokot is mértek és a nappali hőmérséklet is sokfelé ma-
radt a fagypontra alatti.

ettől a zónától északra és délre egyaránt tulnyomóan
borult, csapadékos volt az idő. a norvég tenger és norvégia
felett szabályszerű orkán dühöngött, viharos erejű északnyu-
gati széllel, és elég sok zivatar volt a földközi tenger tér-
ségében is. a szárazföld legdélibb részein éjszaka is plusz
10 fok körül volt a legalacsonyabb hőmérséklet, nappal pedig
helyenként 15-20 fokot is mértek.

hazánkban csütörtökre virradó éjszaka erős volt a le-
hűlés. általában mínusz 2-3 fokot, sőt például borsodnádásról
mínusz 11 fokot jelentettek. jósvafőn és szendrőlád táján is
megközelítette a hideg a mínusz 10 fokot. az ország másik vé-
gében, szentgotthárdon ugyanakkor mínusz 8 fokig hült le a
levegő.

/folyt.köv./

-39-

17.52/ju kc 19⁰⁰
RSO Du

bb 70. /európát... 1. folyt./-szb

csütörtökön az égbolt az ország déli részén borult volt, helyenként csapadék is akadt. a felhők miatt ezeken a területeken a hőmérséklet nappal sem igen emelkedett a fagypont fölé, pécssett például még koradélután is éppen csak 0 fokot mértek. másutt mindenhol derült volt az idő és a huzamosabb - helyenként 9-10 órás - napsütés 7-8 fokra melegítette fel a levegőt.

európa és hazánk időjárásában a most következő 24 óra alatt sok változás nem várható. ami pedig a távolabbi kilátásokat illeti, magyarországon hétfőig a legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek előrejelhetőleg plusz 1 és mínusz 4 fok között, a legmagasabb nappali hőmérsékletek plusz 5 fok körül lesznek. 5 millimétert meghaladó mennyiségű csapadék az ország területének csupán 20 százalékán várható. /mti/

..-

bb 71. újabb két folyóról vonták vissza az árvízvédelmi készültség erőit - „olajfogókban,, tisztítják az algyői olajos belvizet

ö sb/vid/gk szb ie

1969. március 6.

a belviztől, tél végi csapadéktól megduzzadt balaton siófoki zsilipjét már majdnem egy hónapja nyitva tartják, hogy megállítsák a tó vízszintjének gyors emelkedését. a fokozott vízelvezetés miatt azonban elsőfoku árvízvédelmi készültségnek kellett őriznie a siót is. a legfrissebb jelentések szerint már lényegesen lepadt a zala folyó, tehát alig kap vízpótlást a balaton. ezért csütörtökön a sión mérsékeltek a vízeresztést és visszarendelték az árvízvédelmi készültség erőit. a krasznán is megszüntették a hármas-körös torkolati szakaszán pedig másodfokról első fokúra csökkentették a készültséget. az utóbbi egy hét alatt 15-ről 7-re csökkent az árvízvédelmi készültséggel őrzött folyók száma.

kedvező híreket jelentenek a belvizzel borított területek víztelenítéséről is. a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság mintegy 50 millió köbméter víz lecsapolásával majdnem a felére, 54 ezerről 29 ezer holdra csökkentette a belvizzel borított területet. az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóságnak azonban algyő környékén a szokásosnál több munkát ad a belviz. az olajtól beszennyeződött vizet ugyanis nem szabad közvetlenül bevezetni a tiszába. ezért ideiglenes „olajfogókat,, készítenek, s ezekben az ugynevezett csendesítő medencékben gyűjtik össze a vizet. némi pihentetés után lecsapolják a víz tején uszó olajos szennyeződést, s így csak tiszta vizet engednek a folyóba. a vízügyi igazgatóságok egyébként csütörtökön is mintegy 20 ezer holdnyi területet víztelenítettek. jelenleg még csaknem 180 ezer holdat borít a belviz. /mti/

..-

-40-

18.00/szb 4c 18¹⁰

19.02.01

bb 72. a magyar unesco bizottság közgyűlése

tms/tm bh zs lá

1969. március 6.

a magyar unesco bizottság csütörtökön a kulturális kapcsolatok intézetének tanácstermében tartotta idei közgyűlését.

dr. lengyel sándor professzor elnöki megnyitója után dr. maller sándor, a magyar unesco bizottság főtitkára ismertette az 1968. évi munkáról szóló jelentést, valamint a következő két év munkatervének és akció-programjának tervezetét. rámutatott, hogy hazánk immár 20 éve tagja az unesco-nak. az elmúlt évek mérlege azt mutatja, hogy a magyar unesco bizottság - együttműködve az unesco munkában részvevő hazai intézményekkel - aktívan vett részt a világszervezet tevékenységében. megfelelő súllyal hallatta szavát az eldöntendő kérdésekben és eredményesen járult hozzá megoldásukhoz.

a jövő feladatairól szólva elmondta, hogy ebben az évben előrejelhetőleg 70 ösztöndíj-hónapra tudunk magyar szakembereket külföldi tanulmányutra kiküldeni. kutatóink, szakembereink széles körben vesznek részt az unesco nevelésügyi, természettudományos, társadalmi és kulturális programjában. folytatjuk a magyar zenepedagógia módszereinek külföldi ismertetését, segítjük az unesco 15. közgyűlésén elfogadott magyar évfordulók nemzetközi megünneplését, amelyek közül 1969-ben az ady endre, kandó kálmán és reguly Antal, 1970-ben pedig a bartók béla, tessedik sámuél, lehár ferenc - évfordulók kerülnek sorra.

a hazai tudomány fejlődése szempontjából a világszervezet-nyújtotta lehetőségek közül talán legjelentősebb számunkra, hogy az unesco ugynevezett speciális fejlesztési alapjából az idén körülbelül egymillió dolláros keretben kérhetünk támogatást egyes tudományterületek számára. az erre vonatkozó javaslat kidolgozása az illetékes főhatóságokkal folyamatban van.

/folyt.köv./

- 41 -

18.12/szb 4c 18¹⁰

19.02.01

bb 72. a magyar unesco... folyt/

ezután dr. jóboru magda, az unesco végrehajtó tanácsának tagja számolt be a világszervezet múlt év őszién párizsban megtartott xv. közgyűléséről. kiemelte, hogy az unesco jövő feladatait meghatározó ugynevezett programbizottság vitájában a nevelésügy tervezésének és korszerűsítésének kérdései, valamint - az ifjúsági mozgalmak, diákversenyesek, stb. nyomán - az ifjúság problémái álltak a vita középpontjában. megemlékezett arról, hogy a közgyűlés elfogadta a lenin centenárius jövő évi megünneplésére vonatkozó szovjet javaslatot, továbbá arról, hogy a végrehajtó tanácsban növekedett az ázsiai és afrikai országok részaránya. a magyar küldöttség szereplése - mondotta befejezésül - mind a plenáris üléseken, mint a különböző szakközvetítésekben igen élénk, színvonalas volt és elismerést keltett.

a beszámolókat követő vitában számos hozzászólás hangzott el, majd a bizottság a beszámoló jelentéseket és az előterjesztett munkatervet - akcióprogramot elfogadta. /mti/

--

bb 73. ivan rené cosentino

k ol/tr bh zs la

1969. március 6.

argentín zeneszerző és kritikus, az argentín zenei élet kiemelkedő alakja tíz-napos magyarországi látogatásra budapestre érkezett. ismerkedik zenei életünkkel s tanulmányozza a magyar zenei nevelés rendszerét, módszereit. /mti/

--

- 42 -

18.18/ju 1969
1910-Dm

bb 74. tavaly több mint ezren veszítették életüket közlekedési baleset következtében

i fe/j-ju la

1969. március 6.

az elmúlt évben több mint 40.000 - azaz naponta átlagosan 113 - közúti közlekedési baleset történt hazánkban. ebből 20 000-nél több olyan baleset volt, ahol személyi sérülés vagy baleset történt - ez derül ki a belügyminisztériumban most elkészült statisztikából. 1967-ben, 17 417 személyi sérüléses balesetet jegyeztek fel, az emelkedés tehát aggasztóan gyorsütemű. ennél nagyobb arányú emelkedés csak az utóbbi tíz esztendőben csak 1961-ben és 1963-ban volt tapasztalható. a közlekedés biztonsága tehát az utóbbi két esztendőben romlott. erre utal a szerencsétlenségek következtében meghaltak számának alakulása is.

1965-ben a közlekedési balesetek következtében elhunytak száma a korábbi évekhez viszonyítva 15,6 százalékkal csökkent, 1968-ban már mintegy 30 százalékkal nőtt. a szomorú lista - abszolút számokban a következő: 1966-ban 761-en, 1967-ben 784,-en, 1968-ban pedig 1013-an veszítették életüket a könnyebben sérülteké 19 százalékkal nőtt. / a korábbi 3 évben általában a könnyebben sérültek száma nőtt nagyobb arányban, a helyzet tehát a balesetek kimenetele, illetve súlyossági foka tekintetében is rosszabbodott.

a közlekedésben az elmúlt évben mintegy 90 millió forintra tehető a balesetek során bekövetkezett járműkár. ennél természetesen az összes károsodás jóval nagyobb, hiszen a kórházi ápolási költségeket, a járadékokat, a nyugdíjak stb. összegét szintén hozzá kell számítani a balesetek károsodásához.

a statisztikai adatok tanúsága szerint a közúti balesetek száma a fővárosban és a megyékben egyaránt növekedett. az országos átlagnál azonban magasabb volt a növekedés aránya egyebek közt Nógrád, Tolna, Szolnok, Somogy megyében, és Budapesten.

/ folyt. köv./

-43-

18.29/szb 1969
1910-Dm

bb 74. / tavaly több ... 1. folyt./-ju

a baleset okait vizsgálva megállapítható a közlekedésben résztvevők helytelen magatartása, a közlekedési fegyelem benemertartása az alapvető tényező, ami legfőképpen veszélyezteti a közlekedés biztonságát. a járművezetők 73,8 százalékban részeseek a balesetek előidézésében. figyelemreméltó hogy a járművezetők által okozott személyi sérüléssel balesetek 62,4 százalékát motorkerékpárosok, személygépkocsi- és autóbusszvezetők, valamint kerékpárosok okozták. az előző évhez viszonyítva tetemesen nőtt a motorkerékpárosok, / 26,8/, a személygépkocsivezetők / 17,4/ és a kerékpárosok / 16 százalék / által okozott balesetek száma. a gyalogosok egy év alatt mintegy 4000 balesetet idéztek elő 16,6 százalékkal többet, mint a korábbi esztendőben. a legnagyobb gond, hogy az idős emberek nem igen képesek alkalmazkodni a megnövekedett forgalomhoz. hasonló a helyzet a kiskorú gyermekkel.

külön figyelmet érdemel az ittasságból eredő balesetek alakulása: a személyi sérülések mintegy 20 százalékánál, közrejátszott az ital. különösen a motorkerékpárosok, vonató- és traktorvezetők, valamint a kerékpárosok baleseteiben szerepelt sűrűn vádlottként az alkohol-

a közlekedésrendszerrel illetékesek rámutatnak: a növekvő járműforgalom nem jelenti szükségszerűen a közúti közlekedési balesetek növekedését is. az eddiginél is jobban kell azonban szorgalmazni a baleseteket megelőző tevékenységet, az ellenőrzést. ugyanakkor kellő differenciáltsággal, a nevelő jelleg előtérbe helyezésével ugyan- de következetesen és szigorúan felelősségre vonják a közlekedési szabályok megsértőit. /mti/

18.30 bh ke 1910

-44-

bb 75. derkovits gyuláról nevezték el a tiszaszederkényi művelődési házat

vid/fmbh ka la

1969. március 6.

csütörtökön tartották a tiszaszederkényi művelődési ház névadó ünnepséget. a vegyipari dolgozók új városának művelődési központját a 75 évvel ezelőtt született nagy magyar proletár festőművészről, derkovits gyuláról nevezték el. az ünnepségen - amelyen résztvettek a város vezetői és a tiszavegyikombinát dolgozói - felavatták derkovits gyula mellszobrát, amelyet pátkai jános helyi képzőművész faragott ki diófából. ugyancsak ő készítette el azt a derkovits reliefet, amely a művelődési ház bejáratának homlokzatát díszíti.

a névadó ünnepség után bedi gyula, a tiszai vegyikombinát szakszervezeti bizottságának titkára megnyitotta a második tiszaszederkényi művelődési heteket - amelyek április 4-ig tartanak. a négyhetes programban - többek között - színházi esték, irodalmi műsorok, hangversenyek, ifjúsági találkozó, zenés fejtörők és ünnepi előadások szerepelnek, /mti/

bb 76. vietnami szolidaritási gyűlést

k zs/gg bh zs la

1969. március 6.

rendeztek a nemzetközi nőnap alkalmából a pamutnyomóipari vállalat textilfestő gyárában. a gyűlésen részt vettek és felszólaltak a vdk budapesti nagykövetségének és a dnff budapest állandó képviselőjének küldöttei is. /mti/

18.35 bh ke 1910

- 45 -

bb 77. riportdráma bemutatója

vid/fm bh ká la

1969. március 6.

az egri gárdonyi géza színházban csütörtökön bemutatták darvas józsef a térképen nem található című riportdrámáját. a darabot nyilassi judit rendezte. a főbb szerepeket somló ferenc, némethy ferenc és dobos ildikó alakította. /mti/

--

bb78 nemzetközi cigánybál szegeden

vid/ fm bh ká la

1969. március 6.

a szegedi hungária szálló összes termeiben csütörtökön este nemzetközi cigánybált rendeztek. az esemény külföldi részvevői főleg jugoszláviából, romániából, csehszlovákiából és lengyelországból érkeztek. a műsorban fellépett a televízió „nyílik a rózsa,, című műsorának több díjnyertes éneke-se. /mti/

--

bb 82. gyermekhalált okozott egy felrobbant háborus lövedék

vid-fm szb la

1969. március 6.

a mecseki hegyháton fekvő ág nevű községben gyermekhalált okozott egy felrobbant háborus lövedék. csütörtökön délután három 14 éves fiú - nagy józsef, kannt zoltán és prandt daniel - az egyik régi, elhagyott pincében a második világháborúból visszamaradt robbanóanyagot talált. játszani kezdtek vele, majd tüzet raktak és a lövedéket a lángok közé vették, az felrobbant, s megölte nagy józsefet, két társát pedig megsebezte. a sebesülteket a mentők elszállították a komlói kórházba, ahol megállapították, hogy sérülésük nem életveszélyes. megfelelő kezelés után még aznap este hazavitték őket. a rendőrség megkezdte a helyszíni vizsgálatot a szerencsétlenség körülményeinek megállapítására. /mti/

--
-46-

20.05/szb k 2020

bb 79. időjárásjelentés

gg szb

1969. március 6.

a meteorológiai intézet jelenti március 6-án, csütörtökön 19 órakor:

az évszakhoz képest hideg idő

várható időjárás péntek estig: az ország délnyugati felében felhős idő; szórványosan kisebb havazással. máshol általában kevés felhő csapadék nélkül. időnként megélénkülő, változó irányú szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken plusz 1 - plusz 6 fok között. /mti/

--

bb 81. koktél a dunabizottság budapesti ülészakán résztvevő küldöttségek tiszteletére

k sb/gg szb la

1969. március 6.

vaszil bogdanov, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete, a dunabizottság soros elnöke csütörtökön este a nagykövetségen koktét adott a dunabizottság xxvii. ülészakán résztvevő küldöttségek tiszteletére. a szívélyes légkörben lezajlott koktélon megjelentek az európai gazdasági bizottság, a nemzetközi távközlési unió és a meteorológiai világszövetség képviselői, valamint a duna-bizottságban résztvevő országok nagykövetei és a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa. /mti/

--

bb 80. a néphadsereg művészegyüttesének bemutatója

vt/hné szb zs

1969. március 6.

a tanácsköztársaság kikiáltásának közelgő 50. évfordulója alkalmából, „egy matróz, meg a többiek,, címmel új műsort mutatott be csütörtökön este a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese, a néphadsereg központi klubjában. /folyt.köv./

-47-

20.10/szb k 2020

bb 80. /a néphadsereg... 1. folyt./-szb

a félévszázados jubileumot köszöntő zenés, táncos szinpadí játékok során az első magyar proletárhatalom hétköznapi élevesedtek meg a szinpadon. énekkel, zenével, tánccal, archiv filmrészek és ujonnan készült felvételek vetítésével idézik a katonaművészek 1919 tavaszát.

a kétrészes műsort madarász emil „csihajda”, című elbeszélő költeménye nyomán keleti istván írta. a bemutató előadás a vörös matróz parancsnokot vendégművészként szirtes ádám, a nemzeti színház tagja alakította, a női főszerepet falvay klára, a művészegyüttes tagja játszotta.

a katonaművészek új produkcióját megtekintette olán istván vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettessel az élen a néphadsereg tábornoki és parancsnoki karának több tagja, dr. pesta lászló, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke, molnár györgy, a kisz központi bizottságának titkára, gábor istván, a magyar partizán szövetség főtitkára. ugyancsak ott volt a nézők soraiban madarász emilnek, a csihajda írójának özvegye is. /mti/

--

bb 84. befejeződött az mszmp központi bizottsága és a minisztertanács együttes ülése

la-ju gg la

1969. március 6.

az mszmp központi bizottsága és a minisztertanács március 5-én és 6-án együttes ülést tartott, amely csütörtökön este befejezte munkáját. az ülésről közlemény jelenik meg. /mti/

--

bb 83. erdem olavi raustila

tz-ju gg la

1969. március 6.

a finn köztársaság budapesti nagykövete csütörtökön este fogadást adott abból az alkalomból, hogy megalakult a magyar kereskedelmi kamara finn tagozata és a finn központi kereskedelmi kamara magyar részlege.

a fogadáson megjelent dr. szita jános miniszterhelyettes a minisztertanács nemzetközi gazdasági titkárságának vezetője, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes és a magyar gazdasági élet számos vezető személyisége. /mti/

--

20.12/ju 2020

-48-

bb 85. hatvan köbméteres gázórát cseréltek a földalatti deák téri munkahelyén

1 sb/gg bh la

1969. március 6.

a közlekedéscsökkentő vállalat kérésére csütörtökön délután a gázművek ügyeletes szerelő brigádja gyors munkával segítette a földalatti deák téri állomásának dolgozóit. eltömődött ugyanis a munkahelyi fürdő gázboylereit ellátó 60 köbméteres gázóra. e nagy berendezés kicserélésére már nemcsak a szokásos ügyeletes szerelőket kellett mozgósítani, hanem szakembereket kellett berendézni a lakásról is a munkahelyre. délután 5 órakor kapták a jelzést a hibáról és este 8 órára sikerült kicserélni a nagy gázórát. így a földalatti dolgozóknak este 10 órakor végző váltása már ismét melegvizzel tisztálkodhatott. /mti/

--

bb 86. leszakadt a trolivezeték a dózsa györgy uton - áramszünet a nagyköruton

1 sb/gg-ju la

1969. március 6.

a nagykörutnak a bérkocsis és barcsay utca közötti szakaszán csütörtökön délután fél négykor zárlatot okozott a felsővezetékben a 4/a jelzésű villamos elektromos motorjának hibája. a budapesti közlekedési vállalat központi ügyeletének intézkedésére azonnal kivonult a helyszínre a zavarelhárító brigád. a hibás kocsit kellett eltávolítani, hogy a felsővezeték elektromos gépházában újra bekapcsolhassák az áramot. a műszaki hiba következtében 27 percig tartott az áramszünet, s így még a csúcsforgalom előtt újra megindult a köruti villamosközlekedés.

ugyancsak csütörtökön délután fél 5 órakor a dózsa györgy

ut és a szondy utca sarkánál egy 75-ös troli áramszedője kiugrott a vezető sínből és leszakította a felsővezetékét. a zavarelhárítók 45 perc alatt rendbehozták a vezetékét. a bkv ügyelet intézkedésére pedig a javítás idején is fenntartották a troliforgalmat a szondy-utca és a népliget között, a másik irányban, tehát a szondy utca és a váci ut közötti szakaszon viszont sűrítették az 55-ös jelzésű busz járatot. /mti/

--

21.12/bn Hc 212f

-49-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1969. március 7.

bb 1. a lenin-távirat kézírata, a szamuelyt szállító repülőgép modellje és más érdekességek a várban megnyitó kiállításon

i ol/gk-ju zs la

1969. március 7.

a budai várpalota helyreállított szárnyépületében március 18-án nyílik a magyar munkásmozgalmi múzeum reprezentatív kiállítása, amely a tanácsköztársaság emlékét idézi gazdag anyaggal. az előkészületek jó ütemben haladnak; a tárlat méltó keretek között tárja majd a látogatók elé az első magyar proletárdiktatura eredeti dokumentumait, tárgyai emlékeit.

a kiállítás hét részből áll. az első részben a tanácsköztársaság kikiáltásának előzményeire utaló anyagok kapnak helyet. egykorú statisztikák dokumentálják például, hogy Lánosz Leónak, a kereskedelmi bank vezérigazgatójának 476 000 korona évi jövedelme volt, ugyanakkor, amikor a férfi munkások átlagos évi bére 750 koronát tett ki. bemutatják azokat a dokumentumokat is, amelyek a hazai munkásosztály megmozdulásait idézik: jelvényeket, zászlókat, népszava-példányokat, sőt, egy „Éljen bokányi dezső!”, feliratu kortestollat is. jelentős helyet szenteltek a kiállításon a kmp megalakulásának és a tanácsköztársaság kikiáltását közvetlenül megelőző belpolitikai eseményeknek.

az első magyar proletárdiktatura belpolitikájával és társadalmi életével a kiállítás következő fejezete ismerteti meg a látogatókat. hatalmas méretűre felnagyítva látható az 1919. május 1-i felvonulásról készült fényképfelvétel, amelyet a vidéki felvonulások képei és az erre az alkalomra készült művészi plakátok követnek.

/ folyt. köv. / ke